

Hanna Mustaniemi

Rakkaudesta musiikkiin

Polyteknikkojen Orkesterin jäsenten ajatuksia orkesteristaan ja musiikin harrastamisesta

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Musiikkipedagogi (AMK)

Musiikin koulutusohjelma

Opinnäytetyö

20.11.2013

Tekijä(t) Otsikko Sivumäärä Aika	Hanna Mustaniemi Rakkaudesta musiikkiin — Polyteknikkojen Orkesterin jäsen- ten ajatuksia orkesteristaan ja musiikin harrastamisesta 40 sivua + 1 liite 20.11.2013
Tutkinto	Musiikkipedagogi (AMK)
Koulutusohjelma	Musiikin koulutusohjelma
Suuntautumisvaihtoehto	Musiikkipedagogi
Ohjaaja	MuM Kai Lindberg
<p>Tässä opinnäytetyössä selvitettiin Polyteknikkojen Orkesterissa soittavien ajatuksia musiikin harrastamisesta, syitä olla mukana harrastajaorkesterissa sekä näkemyksiä orkesterin toiminnasta. Tavoitteena oli myös saada soittajilta kehitysehdotuksia orkesterin toimintaa ja markkinointia koskien. Tutkimus toteutettiin verkkokyselynä.</p> <p>Tuloksista kävi ilmi, että tärkein syy liittyä orkesteriin oli halu ylläpitää soittotaitoa. Päätökseen jäädä orkesteriin vaikutti soittotaidon ylläpitämisen ohella eniten orkesterin ilmapiiri. Tärkein yksittäinen tekijä olla mukana orkesterin toiminnassa oli halu päästä tekemään musiikkia, mutta myös soittokavereilla ja ilmapiirillä oli suuri merkitys soittajille. Orkesteritoiminnan lisäksi vastaajat kaipasivat erityisesti lisää pienyhteytoimintaa ja kamarimusiikkia, kuorossa laulamista sekä mahdollisuutta ottaa joustavasti kohtuuhintaisia yksityistunteja.</p> <p>Kyselyyn vastanneet olivat valtaosin tyytyväisiä orkesterin toimintaan. Orkesterin toivottiin järjestävän lisää erityyppisiä konsertteja ja muita musiikkiin liittyviä tapahtumia. Orkesterin rahankäytöstä ei yleisesti tiedetty kovin paljoa, mutta jonkin verran lisää panostusta toivottiin konserttien mainostamiseen, äänitysten tekemiseen sekä nuottitelineiden uusimiseen. Useat vastaajat tekivät ehdotuksia siitä, miten orkesterin toimintaa ja markkinointia voisi kehittää.</p> <p>Tuloksista välittyy kuva musiikin rakastajasta, joka kaipaa monipuolisia mahdollisuuksia musiikin tekemiseen. Keskeistä harrastajaorkesteritoiminnassa on musiikillisen mielekkyyden lisäksi hyvä ilmapiiri. Kyselyn tuloksista on hyötyä erityisesti orkesteri- ja muuta musiikkiin liittyvää harrastustoimintaa järjestäville tahoille.</p>	
Avainsanat	harrastajaorkesterit, musiikkipedagogiikka

Author(s) Title Number of Pages Date	Hanna Mustaniemi For The Love of Music; A Survey among an Amateur Orchestra 40 pages + 1 appendix 20 November 2013
Degree	Bachelor of Culture and Arts
Degree Programme	Degree Programme in Classical Music
Specialisation option	Classical Music Education
Instructor	Kai Lindberg, MMus
<p>The purpose of this Bachelor's thesis was to find out how the members of an amateur symphony orchestra felt about music as a hobby and why they continued to participate in an orchestra. Moreover, the players were asked to give suggestions on how to further develop and market the orchestra in question. The study was conducted as an online survey.</p> <p>The results indicate that the most important reason for joining the orchestra was to continue playing an instrument. The desire to make music emerged as the single most influential factor for participating in the orchestra. Social interaction and the atmosphere of the orchestra also had a substantial impact. In addition to taking part in the orchestra, the respondents were hoping to have the opportunity to participate in other musical activities, such as playing chamber music, singing in a choir or taking reasonably priced private lessons.</p> <p>The respondents were mostly satisfied with how the orchestra works. They expressed their wish that the orchestra should organize more concerts and other music related events. In general, the players did not know very much about the finances of the orchestra. Some of them indicated they would like the orchestra to spend more money on advertising the concerts, making recordings and buying new music stands. Several respondents also suggested improvements for the running and the marketing of the orchestra.</p> <p>The typical respondent was a music lover, who yearns for versatile ways of making music. The key factors for enjoying the playing in an amateur orchestra were musical meaningfulness and good atmosphere. The results of this study can be used by those organizing orchestral or other musical activities for adult amateur players.</p>	
Keywords	amateur orchestras, music pedagogy

Sisällys

1	Johdanto	1
2	Harrastajaorkesteritoiminta Suomessa	3
2.1	Harrastajaorkesterit	3
2.2	Suomalaisia tutkimuksia harrastajaorkestereista	4
3	Polyteknikkojen Orkesteri	6
3.1	Orkesterin historia lyhyesti	6
3.2	Orkesteri syksyllä 2013	7
3.3	Orkesterin toiminta	8
3.4	Orkesterin soittama ohjelmisto	9
4	Tutkimusprosessi	10
4.1	Tutkimusmenetelmän valinta	10
4.2	Kyselylomakkeen suunnittelu	10
4.3	Tutkimuksen toteuttaminen	12
4.4	Tutkimusaineisto ja sen analysointi	13
5	Tulokset	14
5.1	Nykyisten jäsenten vastaukset	14
5.1.1	Taustatiedot	14
5.1.2	Harrastusmahdollisuudet ja muut harrastajaorkesterit	17
5.1.3	Orkesteriin liittymiseen ja jäämiseen vaikuttavat tekijät	19
5.1.4	Orkesterin toiminta ja rahankäyttö	26
5.1.5	Kehitysehdotukset	31
5.2	Entisten jäsenten vastaukset	33
6	Yhteenveto ja pohdinta	35
	Lähteet	39
	Liitteet	
	Liite 1. Tutkimuksessa käytetty kysymyslomake.	

1 Johdanto

Eräänä päivänä ylioppilasvuoteni keväällä isäni tuli luokseni kädessään uusin Rondo-lehti. Hän näytti minulle artikkelia, jossa kolme musiikin harrastajaa kertoi innostavista kokemuksistaan silloisen Teknillisen korkeakoulun (TKK) – mahdollisen tulevan opiskelupaikkani – läheisyydessä toimivassa opiskelijasinfoniaorkesterissa (Kuusisaari 2005). Olin toki aiemminkin kuullut opiskelijaorkestereiden olemassaolosta, mutta en ollut tiennyt niiden olevan niin korkeatasoisia. Kuusisaaren (2005) haastatteleminen Polyteknikkojen Orkesterin (PO) jäsenten kuvaukset orkesteristaan, sen soittamasta ohjelmistosta ja loistavasta yhteishengestä saivat aikaan sen, että päätin liittyä orkesteriin heti pääkaupunkiseudulle muutettuani.

Kirjainyhdistelmä PO tuli minulle seuraavien vuosien aikana erittäin tutuksi. Pääsin soittamaan orkesterikirjallisuuden hienoimpia teoksia erinomaisessa seurassa ja perehtymään teekkarikulttuurin parhaisiin puoliin. Koin kerta toisensa jälkeen, miten hyvin musiikillisiin suorituksiin harrastajaorkesteri voi yltää. Lähes soittourani alusta lähtien olen ollut mukana myös orkesterin toiminnan käytännön järjestelyissä, ensin orkesterin johtokunnan jäsenenä ja myöhemmin sen puheenjohtajana. PO:ssa kokemillani musiikillisilla elämyksillä oli suuri merkitys sille, että hain Metropoliaan opiskelemaan. Opin näytetyön tekeminen orkesterista, jossa olen soittanut koko opiskeluaikani, tuntui siis luontevalta valinnalta.

Musiikkipedagogiikan kurssilla saimme tehtäväksi tutustua Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelmaan, joka alkaa näin: ”Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaisen opetuksen tulee luoda edellytyksiä hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja musiikin elämänikäiselle harrastamiselle sekä antaa valmiudet musiikkialan ammattiopintoihin.” (Opetushallitus 2002, 6).

Muistan yllättyneeni. Jos virallisessa opetussuunnitelmassa heti aluksi asetetaan tavoitteeksi musiikin elämänikäinen harrastaminen, miksei aikuisten musiikin harrastaminen sitten ole laajamuotoisempaa tai siihen ole tarjolla enempää mahdollisuuksia? Miksi niin monet lopettavat soittoharrastuksensa? Musiikkiharrastuksen jatkamisesta tai jopa aloittamisesta aikuisiällä on tullut yhä tärkeämpi aihe musiikkipedagogiikan piirissä, ja sen puolesta on puhuttu niin Rondo-lehdessä (esim. Haapaniemi 2003, Pietilä 2005) kuin tutkielmissakin (esim. Ylinen 2008). Minua aihe koskettaa erityisesti oma-

kohtaisten harrastajaorkesterikokemusteni vuoksi, ja halusinkin opinnäytetyölläni tehdä jotakin musiikin elinikäisen harrastamisen puolesta.

Harrastajaorkestereita on Suomessa tutkittu viime vuosina joissakin opinnäytteissä. Tapaustutkimuksia harrastajapuhallinorkestereista ovat tehneet esimerkiksi Mikko Sateila (2010), Anna-Maija Lappalainen (2011) ja Kaisa Ekdahl (2013), Markus Länne (2013) puolestaan haastatteli työtään varten neljän harrastajasoittokunnan jäseniä. Suomalaisista harrastajasinfoniaorkestereista löysin ainoastaan yhden tutkimuksen, Anna Hietalan (2009) tutkielman, jossa tutkimuskohteena oli Ylioppilaskunnan Soittajat. Sateilan (2010) tutkimusta lukuun ottamatta tutkimuksiin osallistuneiden soittajien määrät olivat suhteellisen pieniä, ja niihin valikoituneet henkilöt usein orkesterien aktiivisimpia jäseniä.

Opinnäytetyössäni halusin selvittää, mitkä tekijät saavat musiikin harrastajat liittymään ja jäämään minulle läheiseen harrastajasinfoniaorkesteriin, miten he haluaisivat kehittää orkesterin nykyistä toimintaa ja millaista muuta musiikkiin liittyvää harrastustoimintaa he toivoisivat olevan tarjolla orkesterin piirissä tai sen ulkopuolella. Tavoitteenani oli tavoittaa mahdollisimman suuri osa orkesterilaisista ja saada käytännönläheistä ja orkesterin johtokunnalle hyödyllistä tietoa soittajien mielipiteistä, toiveista ja kehitysehdotuksista. Näistä syistä valitsin tutkimusmenetelmäksi kyselytutkimuksen, johon PO:ssa soittavilla oli mahdollisuus vastata verkkokyselyyn tai harjoituksissa täytettävän paperilomakkeen muodossa.

Tutkimuksen tuloksista on suoraa hyötyä Polyteknikkojen Orkesterille, joka aikoo hyödyntää niitä toimintansa kehittämässä. Vaikka tutkimukseni kohdistui ainoastaan yhteen orkesteriin, uskon, että tulokset antavat mielenkiintoista tietoa myös muille harrastajaorkesteri- ja muuta musiikkiharrastustoimintaa järjestäville. Tulevaisuudessa kasvava osa musiikkipedagogeista tulee työskentelemään aikuisten harrastajien kanssa; heille opinnäytetyöni tarjoaa toivottavasti ikkunan harrastajamuusikon maailmaan ja ideoita musiikkiin liittyvän harrastustoiminnan suunnitteluun. Opin työprosessin aikana paljon itsestäni sekä suhtautumisestani musiikin harrastamiseen, ja sain paljon ajatuksia siitä, mihin suuntaan haluaisin musiikkipedagogina kehittää musiikin harrastamis mahdollisuuksia.

Seuraavassa luvussa esitellään Suomen harrastajaorkesteritoimintaa ja joitakin siitä tehtyjä tutkimuksia. Luvussa 3 kerrotaan tarkemmin tutkimuskohteestani Polyteknikko-

jen Orkesterista ja luvussa 4 tutkimukseni suunnittelusta ja toteutuksesta. Tutkimuksen tulokset on esitetty luvussa 5, ja niitä on tulkittu ja pohdittu työn viimeisessä luvussa.

2 Harrastajaorkesteritoiminta Suomessa

2.1 Harrastajaorkesterit

Harrastaja- ja ammattiorkesterin keskeisin ero on, että harrastajaorkesterissa soittajille ei lähtökohtaisesti makseta palkkaa. Tämän määritelmän mukaisesti harrastajaorkestereita ovat myös musiikkioppilaitosten oppilasorkesterit. Tässä työssä käsitellään kuitenkin ainoastaan musiikkioppilaitosten ulkopuolella vapaaehtois pohjalta toimivia harrastajaorkestereita. Koska työssä tutkimuskohteena on harrastajasinfoniaorkesteri, keskitytään alla erityisesti sinfoniaorkesteritoimintaan.

Harrastajaorkesteritoiminnalla on Suomessa pitkät perinteet. Ylioppilailta oli oma orkesteri jo 1700-luvulla (Ylioppilaskunnan Soittajat 2013). Nykyäänkin opiskelijaorkesterit muodostavat merkittävän osuuden erityisesti harrastajasinfoniaorkestereista, ja lisäksi yliopistojen ja osakuntien yhteydessä toimii harrastajapuhallinorkestereita ja lukuisia pienempiä kokoonpanoja. Haapaniemen (2003, 31) mukaan Suomessa oli vuonna 2003 ainoastaan kolme täysikokoista harrastajasinfoniaorkesteria: Espoossa Polyteknikkojen Orkesteri, Helsingissä Ylioppilaskunnan Soittajat YS ja Turussa Akademiska Orkestern - kaikki opiskelijasinfoniaorkestereita. Nykyisin tähän kategoriaan kuuluvat ainakin Tampereen akateeminen sinfoniaorkesteri TASO noin 70 soittajallaan (Tampereen akateeminen sinfoniaorkesteri 2013) sekä 60-jäseninen Helsingin suomenkielisessä työväenopistossa toimiva Helsinginkadun Filharmonikot (Helsinginkadun Filharmonikot 2013). Harrastajasinfoniaorkestereita ovat myös hieman pienemmät Jyväskylän yliopiston sinfoniaorkesteri Sinfis (Jyväskylän yliopiston sinfoniaorkesteri 2013) ja Espoon työväenopiston kurssitarjontaan kuuluva mutta yhdistyspohjalta toimiva Kauniaisten orkesteri (Kauniaisten orkesteri 2013). Joitakin osia sinfoniakirjallisuudesta soittaa nimestään huolimatta myös Kirkkonummen kamariorkesteri, jossa harrastajien lisäksi on mukana musiikin entisiä, nykyisiä ja tulevia ammattilaisia (Kirkkonummen kamariorkesteri 2013).

Opiskelijaorkesteritoiminnan ulkopuolella harrastajaorkestereita toimii muun muassa seurakuntien, työväenyhdistysten, palokuntien ja erilaisten järjestöjen yhteydessä. Näistä ylivoimaisesti suurin osa on puhallinorkestereita, mutta joukossa on myös joitakin jousi- ja kamariorkestereita. Sinfoniaorkesterisoittoa kaipaavalle harrastajalle on opiskelijaorkestereiden ulkopuolisia harrastusmahdollisuuksia lähinnä pääkaupunkiseudulla, missä sinfoniaorkesterisoittoa voi harrastaa Helsingin ja Espoon työväenopistoissa. Syitä tilanteeseen on pohtinut muun muassa Haapaniemi (2013), joka esittää, että soittoharrastus saattaa vaatia kuoroharrastusta enemmän panostusta ja että kynnyksen mennä kuoroon saattaa olla matalampi. Hänen mukaansa suurin yksittäinen syy harrastajasinfoniaorkestereiden vähyteen on kuitenkin tekijöiden puute. Haapaniemi arvioi sinfoniaorkesterin pyörittämisen vievän 4–5 henkilön kokopäiväisen työpanoksen, ja toteaa perään useimpien opiskelijaorkestereiden vastaavan itse toimintansa järjestämisestä. (Haapaniemi 2003, 31–32.) Näin on asia myös PO:ssa, jonka toimintaa kuvataan tarkemmin luvussa 3.3. Tiedän siis kokemuksesta, että sinfoniaorkesteritoiminnan järjestäminen on melko työlästä. Olen kuitenkin itse ainakin hieman sitä mieltä, että Haapaniemen (2013) arvio tarvittavan työpanoksen määrästä saattaa olla liian korkea — jos olisi mahdollista saada joku hoitamaan asioita kokopäiväisesti, uskoisin kahdenkin henkilön saavan jo erittäin paljon aikaan. Lisäksi haluan uskoa ihmisten haluun tehdä vapaaehtoistyötä heille tärkeän asian, kuten antoisan musiikkiharrastuksen eteen. Toiminnan järjestämistä toki edesauttaa yleensä, jos sitä on koordinoimassa joku, jolla on kokemusta tai koulutusta vastaavan toiminnan järjestämisestä ja musiikkialaan liittyen, esimerkiksi orkesteritoimintaa tunteva musiikkipedagogi.

2.2 Suomalaisia tutkimuksia harrastajaorkestereista

Harrastajaorkesteritoimintaa on Suomessa tutkinut muutama musiikkikasvatuksen opiskelija. Tässä luvussa esitellään lyhyesti niiden tutkimusten tuloksia, joissa pääasiallinen tiedonkeruumenetelmä on ollut tutkimusaineiston kerääminen suoraan orkesterilaisilta. Yhteenveto tällaisista tutkielmista on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Yhteenveto työn kannalta oleellisista harrastajaorkestereita koskevista tutkimuksista (Hietala 2009, Sateila 2010, Länne 2013, Ekdahl 2013).

Tekijä (vuosi)	Otsikko	Tutkimusmenetelmä	Tutkimuksen aihe	N
Anna Hietala (2009)	Harrastajaorkesterissa soittamisen lumo – Ylioppilaskunnan Soittajissa soittavien kokemuksia harrastuksesta.	teemakirjoittaminen	harrastajasinfoniaorkesterissa saadut kokemukset	13
Mikko Sateila (2010)	”Melko onnellinen puhallinorkesteri” – Tapaustutkimus Jyväskylän yliopiston puhallinorkesterista.	verkkokysely	puhallinorkesterissa soittaminen sosiaalisena tapahtumana	30
Markus Länne (2013)	”Jos yksi on pois, niin se on kuin ontuva pyörä” – Yhteisöllisyys harrastajasoittokunnissa.	avoimet haastattelut	puhallinorkesteritoiminnan yhteisöllisyys	7
Kaisa Ekdahl (2013)	Puhallinorkesteriharrastuksen anti. Tapaustutkimus Ykspihlajan Työväen Soittajista.	teemahaastattelut	tekijät, jotka pitävät soittajaa mukana puhallinorkesteriharrastuksessa	5

Anna Hietala pyysi tutkimuksessaan Ylioppilaskunnan Soittajissa soittavia kirjoittamaan ”oman YS-tarinansa annettujen teemojen pohjalta”. Sähköpostitse lähetettyyn kutsuun vastasi 13 henkilöä, jotka olivat soittaneet YS:ssä vähintään neljä vuotta ja joilla kaikilla oli jossain vaiheessa ollut jokin hallinnollinen virka YS:ssä. Hietala nimesi tärkeimmäksi tutkimustuloksekseen ajatuksen siitä, että YS:ssä musiikki ja yhteisö olivat erottamattomia. Hänen tulostensa mukaan orkesteriin jäämisen kannalta oleellista oli, että ohjelmisto oli mielekästä ja että yksilö koki tullessa hyväksytyksi uudessa yhteisössä. Tutkimuksessa tuli esille myös muiden orkesteriharrastuksesta saatavien kokemusten merkitys. Nämä liittyivät esimerkiksi rentoutumiseen, oppimiseen ja konserttikokemuksiin sekä kokemuksiin YS:n historialliseen jatkumoon kuulumisesta. (Hietala 2009, 40, 83, 86, 90.)

Laajempi otanta oli Mikko Sateilalla, jonka tekemään verkkokyselyyn vastasi 30 Jyväskylän yliopiston puhallinorkesterin 34 soittajasta. Sateilan tavoitteena oli selvittää, millaisia orkesterin sisäiset sosiaaliset verkostot olivat. Tulosten mukaan orkesterisoitto on soittajalle tärkeä harrastus niin musiikillisesti kuin sosiaalisestikin. Tutkimuksen tulokset osoittivat myös, että vaikka kyseinen puhallinorkesteri oli suurimmalle osalle soittajista muita yhteisöjä merkityksellisempi yhteisö, siellä olevia ihmissuhteita ei koettu merkityksellisemmiksi kuin muualla olevia. Tunne-elämykset, ystävät ja ryhmään kuuluminen olivat vastaajille miellyttävimmät asiat orkesterisoitossa – musiikillisen tason merkitystä tutkimuksessa ei kysytty. (Sateila 2010, 27, 29, 72.)

Puhallinorkesteritoiminnan sosiaalista puolta on tutkinut myös Markus Länne, joka haastatteli yhteensä seitsemää henkilöä neljästä eri harrastajasoittokunnasta. Haastatelluista neljä toimi tai oli toiminut myös orkesterinsa johtajana. Tulosten mukaan yhteisöllisyyden tunteella on merkitystä orkesteritoiminnassa, soittokunnat ovat yhteisöinä melko vahvoja ja niiden jäsenet jakavat yhteisen päämäärän. Sosiaalisuuden merkityksestä huolimatta haastatellut soittajat kävivät soittokunnissa ensisijaisesti soittamassa. Länne tutki myös soittokuntatoiminnan attraktioita eli vetovoimatekijöitä pyytämällä vastaajia valitsemaan järjestyksessä mielestään kolme tärkeintä asiaa vaihtoehdoista ”yhtyesoitto, soittotaidon kehittyminen, itsevarmuuden lisääntyminen, soiton mahdollisimman hyvä lopputulos, sosiaalisuus, ryhmään kuuluminen, esiintymiset ja jokin muu seikka”. Hän havaitsi, että tärkeimmät asiat orkesterisoitossa olivat yhtyesoitto ja pyrkiminen mahdollisimman hyvään musiikilliseen lopputulokseen. Musiikillinen lopputulos oli tärkeä erityisesti johtajille, kun taas soittajat arvostivat sosiaalisuutta sitä korkeammalle. Yksikään soittajista ei valinnut kolmen tärkeimmän joukkoon tekijää ”soittotaidon kehittyminen”. (Länne 2013, 15, 26, 64.)

Kaisa Ekdahl haastatteli tutkielmaansa varten viittä mahdollisimman erilaista soittajaa Ykspihlajan Työväen Soittajista. Soittaminen oli haastatelluille tärkeä ja antoisa harrastus, joka muodosti hyvän vastapainon työlle. Tutkimustulosten perusteella orkesteriharrastukseen liittyviä motivoivia tekijöitä ja huippuhetkiä olivat onnistuneet konsertit, joista yleisö nauttii, omat ja muiden onnistumiset, solistiksi pääseminen sekä tavalliset joka viikkoiset harjoitustilanteet. Myös lähipiirin ja yhteisön tuen merkitys korostui haastatelluissa. Sosiaalisten tekijöiden merkitys oli kuitenkin erilainen eri soittajille: osa piti hyvää yhteishenkeä tärkeänä, osa halusi vain soittaa. (Ekdahl 2013, 16, 18, 27, 36, 40, 41.)

3 Polyteknikkojen Orkesteri

3.1 Orkesterin historia lyhyesti

Polyteknikkojen Orkesteri syntyi vuonna 1922, kun Suomen Teknillisen Korkeakoulun suomenkielisen osakunnan pianotrio ja ruotsinkielisen osakunnan pianokvintetti yhdistettiin ensiksi mainitun vuosijuhlia varten. Uuden yhtyeen ensimmäinen oma konsertti järjestettiin vuonna 1923 kapellimestari Eero Saaren johdolla. Aluksi soittajia oli noin

15, ja orkesterin kokoonpano oli lähinnä salonkiorkesteria muistuttava pianolla ja sa-
tunnaisilla puhaltimilla vahvistettu jousiorkesteri. Alkuaikoina orkesteri esiintyi pääosin
tanssitalaisuuksissa ja konserttitanssiaisissa. Sotavuosiin mennessä soittajien määrä oli
noussut noin 40:een, ja ensimmäisen kokonaisen sinfonian PO esitti 1930-luvulla.
PO:n logo sekä tapa viettää pikkujouluja keväällä syntyivät jo tällä orkesterin alkutaipa-
leella. (Flink & Aarrevaara 1997, 47.)

Sotien aikana PO:n toiminta oli katkonaista, mutta niiden jälkeen toiminta jatkui vilk-
kaana. Ohjelmisto monipuolistui, ja vuosittaiseen ohjelmistoon kuuluivat konsertti-
tanssiaisten lisäksi muun muassa kevätkonsertti ja -kiertue. PO:n tunnuskappaleeksi
muodostunut ja edelleen usein ylimääräisenä kappaleena soitettava Julius Fucikin Fi-
renzeläinen marssi tuli ohjelmistoon 40-luvun lopulla. Ensimmäinen vakituinen naispuo-
linen jäsen hyväksyttiin orkesteriin vuonna 1955, ja 1960-luvulla PO kasvoi täysimittai-
seksi sinfoniaorkesteriksi. Vuosina 1960–64 PO:ta johti sittemmin orkesterin kunniaka-
pellimestariksi nimitetty Jorma Panula, jolla oli tärkeä rooli paitsi orkesterin kehittämi-
sessä, myös uusien kapellimestarien kouluttamisessa ja ohjaamisessa PO:hon. (Flink
& Aarrevaara 1997, 63, 83.)

Seuraavina vuosikymmeninä PO:n taso nousi nopeasti musiikkikoulutuksen paranemi-
sen ja yleistymisen, ahkeran harjoittelun sekä kapellimestarien panostuksen vuoksi.
1990-luvulta alkaen orkesterin täysipainoinen soitinvalikoima ja suuri soittajamäärä
(80–100) ovat mahdollistaneet lähes minkä tahansa suuren sinfonian esittämisen.
(Flink & Aarrevaara, 119 ,141.) Vuosien varrella PO:ta ovat johtaneet muun muassa
Atso Almila, Sakari Oramo, Hannu Norjanen, Dmitri Slobodeniouk, Eva Ollikainen ja
viimeisimpänä Petri Komulainen. PO on ollut rekisteröity yhdistys vuodesta 2003 alka-
en, ja orkesteri toimii Aalto-yliopiston ylioppilaskunnan (AYY) alaisuudessa. (Polytek-
nikkojen Orkesteri 2013.)

3.2 Orkesteri syksyllä 2013

Tähän työhön liittyvä tutkimus toteutettiin syksyllä 2013. Tällöin orkesterin kapellimesta-
rina aloitti Sibelius-Akatemiassa opiskeleva Andreas Vogelsberger. Syyskauden ohjel-
mistossa olivat Franz Lisztin Unkarilainen Rapsodia No. 2, Carl Maria von Weberin
Fagottikonsertto sekä Josef Sukin Pohadka. Konserton solistina soitti orkesterin oma
fagotisti Lauri Lehtimäki. (Polyteknikkojen Orkesteri 2013.)

3.3 Orkesterin toiminta

Polyteknikkojen Orkesteri on opiskelijasinfoniaorkesteri, joka toimii vapaaehtoisvoimin. Aalto-yliopiston opiskelijoiden lisäksi mukana on opiskelijoita muista pääkaupunkiseudun korkeakouluista sekä jo valmistuneita. Harjoituksiin sekä pääkaupunkiseudulla järjestettäviin konsertteihin ja tapahtumiin osallistuminen on ilmaista. Konserttikiertueelle lähtijöiltä peritään osallistumismaksu, jolla katetaan osa kiertueen kustannuksista. (Polyteknikkojen Orkesteri 2013.) Orkesteriin ei ole koesoittoa, toisin kuin joihinkin muihin pääkaupunkiseudun harrastajaorkestereihin, kuten Ylioppilaskunnan Soittajiin (2013) ja Helsinginkadun Filharmonikkoihin (2013). Itse olen aina pitänyt PO:n avoimuutta hyvänä ja tärkeänä asiana, vaikkakin erityisesti puhallinsektioissa käytännössä usein joudutaan edellyttämään kohtalaisen pitkälle edenneitä soitto-opintoja. Opinnäytetyötä tehdessäni aloin pohtia uudestaan aiemminkin miettimääni tasokysymystä. Toisaalta toivoisin, että orkesterissa voisi soittaa vähäisemmälläkin soittokokemuksella, toisaalta taas toiminnan pitäisi olla riittävän haastavaa myös pidemmälle ehtineille harrastajille. Tämän näkökulman halusin jollakin tavalla sisällyttää myös tutkimukseeni ja selvittää ainakin pintapuolisesti, miten PO:n soittajat kokevat asian.

PO harjoittelee yliopiston lukukausien aikana maanantaisin kello 18–21 Espoon Otaniemessä. Lisäksi lukuvuoden aikana järjestetään neljä harjoitusviikonloppua, joihin soitetaan sekä vietetään aikaa yhdessä myös vapaamuotoisemmin. Aiempina vuosikymmeninä vakiintuneiden käytäntöjen mukaisesti kevätkaudella esiinnyttään pääkaupunkiseudulla sekä kevätkiertueen muodossa muualla Suomessa tai ulkomailla. Vapunpäivänä PO konsertoi ja tanssittaa yleisöä Waputin-matineassa, ja syyskausi puolestaan huipentuu joulukonsertteihin, joita viime vuosina on pidetty kaksi. Konserttien jälkeen orkesteri tarjoaa jäsenilleen karonkan, joka koostuu illallisesta, yhdessä laulamisesta, orkesterilaisten esityksistä sekä tanssimisesta. Näiden lisäksi PO järjestää vuosittain yhdestä kahteen pienyhtyeiltaa, joissa orkesterin piirissä toimivat kamarimusiikkikokoonpanot pääsevät esiintymään, ja välillä orkesteri osallistuu myös lyhyempiin yhteisprojekteihin esimerkiksi kuorojen kanssa. (Polyteknikkojen Orkesteri 2013.)

Orkesterin toiminnasta ovat vastuussa soittajista koostuva hallitus ja johtokunta. Viisihenkinen hallitus kantaa vastuun muun muassa virallisista päätöksistä, toiminnan suunnittelusta sekä orkesterin taloudesta ja kirjanpidosta. Johtokuntaan kuuluvat toimihenkilöt tukevat hallitusta erityisesti käytännön asioiden hoitamisessa: kalustomestarit huolehtivat lyömäsoitinten, nuottitelineiden ja muiden tarvittavien välineiden paikalla

olosta, klubimestarit järjestävät karonkan ja saunaillat, ja asemapäällikkö huolehtii orkesterin kerhotilan kunnossapidosta. Oma toimihenkilönsä on myös nuotistoa, tiedotusta, pienyhtyeasioita sekä julisteiden ja käsiohjelmien laadintaa varten. (Polyteknikkojen Orkesteri 2013.) Olen oman PO-urani aikana osallistunut moniin hallinnollisiin tehtäviin, ja saanut sitä kautta arvokasta kokemusta harrastustoiminnan järjestämisestä sekä konserttituottamisesta.

3.4 Orkesterin soittama ohjelmisto

PO:n ohjelmisto on rakentunut pitkälti romantiikan ajan teosten ympärille, esimerkiksi Tšaikovskia ja Sibeliusta on soitettu paljon. Välillä ohjelmistossa on ollut uudempaaakin musiikkia, kuten Sallisen Kuningas Lear -alkusoitto keväällä 2011 ja Bartokin Konsertto orkesterille jouluna 2009. Ohjelmiston valitsee lukukausittain taiteellinen toimikunta, johon kuuluvat kapellimestari, äänenjohtajat sekä nuotistonhoitajat. Valinnan pohjana käytetään orkesterilaisilta sähköpostitse saatuja ehdotuksia, listaa orkesterin nuotistosta sekä kapellimestarin suosittelemia teoksia. Ohjelmistovalinnoissa otetaan lisäksi huomioon teoksen kokoonpano, orkesterin lähiaikoina soittama ohjelmisto sekä nuottimateriaalin saatavuus ja kustannukset. Suomessa tekijänoikeus on voimassa tekijän elinajan ja 70 vuotta tekijän kuoleman jälkeen (Teosto 2013), joten uuden musiikin soittaminen on orkesterille yleensä selkeästi kalliimpaa kuin yli 70 vuotta sitten kuolleiden säveltäjien teosten esittäminen. Useiden tekijänoikeudella suojattujen teosten orkesterimateriaalin saa lisäksi ainoastaan vuokrata, eikä ostaa, mikä myös lisää kustannuksia.

Yhden lukukauden aikana harjoitetaan tavallisimmin kolme teosta: alkusoitto, solistinumero ja sinfonia tai muu laajempi teos. Joulukonserttien solisti valitaan perinteisesti orkesterin omien soittajien joukosta — näin tarjotaan mahdollisuus edistyneimmille soittajille päästä harjoittelemaan ja esittämään omaa ohjelmistoaan. Kevätkonserttien solisteina taas ovat toimineet nuoret koti- ja ulkomaiset muusikot tai musiikinopiskelijat.

Ohjelmiston suunnitteluun ja valintaan liittyy läheisesti aiemmin mainitsemani tasokysymys. Harrastajaorkestereissa on monentasoisia soittajia, ja ohjelmiston pitäisi olla sellaista, että kaikki voisivat nauttia orkesterisoitosta. Useimmille Hietalan (2009, 84) haastatteleuille YS:n soittajille itse ohjelmistolla ei ollut merkitystä, kunhan se oli mielekästä. Samankaltaiseen tulokseen päätyi myös Ekdahl (2013, 34), jonka tutkimuksessa ohjelmiston toivottiin olevan vaihtelevaa ja sopivan haastavaa. Länteen (2013,

23) tutkielmassa nimenomaan mielimusiikin soittaminen taas koettiin tärkeäksi. Opin näytetyössäni halusin saada käsityksen siitä, oliko PO:n ohjelmisto vastaajille mieluista ja miten he kokivat sen vaikeustason. Ohjelmiston vaikeustaso on asia, jota musiikki-pedagogit joutuvat miettimään opetuksessaan muuallakin kuin orkesteritoiminnassa. Siitäkin syystä olin kiinnostunut tietämään, pitivätkö PO:ssa soittavat kappaleita vaikeina ja miten hyvin he kokivat osaavansa stemmansa – mielestäni PO soittaa enimmäkseen melko haastavaa, joskin sitäkin hienompaa ohjelmistoa.

4 Tutkimusprosessi

4.1 Tutkimusmenetelmän valinta

Työtä suunnitellessani lähdin liikkeelle siitä, että halusin saada monipuolista, käytännönläheistä tietoa PO:ssa soittavien mielipiteistä orkesterinsa toiminnasta ja orkesteriharrastuksesta ylipäänsä. Olin kiinnostunut erityisesti siitä, mikä saa ihmiset liittymään ja jäämään orkesteriin, mitä he pitävät orkesteritoiminnassa tärkeänä ja miten orkesterin toimintaa voisi kehittää. Lisäksi halusin tavoittaa tutkimuksessani mahdollisimman suuren osan orkesterilaisista ja toisaalta täydentää luvussa 2.2 esitellyissä tutkimuksissa käsiteltyjä näkökulmia. Näistä syistä päädyin toteuttamaan tutkimukseni koko orkesterille lähetettävän kyselylomakkeen avulla. Toivoin myös, että tällä tavalla saisin vastauksia myös niiltä orkesterilaisilta, jotka eivät muuten ole niin aktiivisia tai paljoa esillä; jos olisin valinnut tietyn määrän haastateltavia tai pyytänyt vapaaehtoisia haastattelua varten, olisi helposti voinut käydä niin, että haastateltaviksi olisivat valikoituneet nimenomaan orkesterin aktiivisimmat jäsenet.

4.2 Kyselylomakkeen suunnittelu

Kyselylomakkeen suunnittelu oli antoisa prosessi, jonka aikana pääsin miettimään tarkemmin myös omaa suhtautumistani musiikin harrastamisen eri puoliin. Vain pieni osa musiikkioppilaitoksissa opiskelevista päätyy ammattilaisiksi, mutta Ylisen (2009) mukaan musiikkioppilaitoksissa ei aina tarpeeksi tueta oppilaiden harrastajaidentiteetin rakentumista. Onkin mielestäni tärkeää, että tulevana musiikkipedagogina minulla on selkeä käsitys siitä, mitä tietoisia ja aiemmin tiedostamattomia näkemyksiä minulla on aiheesta, ja että toisaalta ymmärrän entistä paremmin, millaisia musiikkihar-

rastuksia harrastajasoittajat oikeastaan kaipaavat. Ensimmäiseen näistä löysin paljon näkökulmia kysymyslomaketta suunnitellessani, ja toiseen toivoin kyselyni tulosten tarjoavan jonkinlaisia vastauksia.

Aloitin lomakkeen suunnittelemisen tekemällä listan kysymyksistä ja aiheista, jotka koin tärkeiksi. Tällaisia olivat erityisesti syyt osallistua orkesterin toimintaan, erilaisten käytännön asioiden kuten konserttien määrän, kappaleiden vaikeustason tai harjoitustilojen merkitys sekä mistä vastaajat olivat kuulleet PO:sta. Tämän jälkeen perehdyin siihen, mitä muissa vastaavissa tutkimuksissa oli kysytty. Erityistä hyötyä minulle oli Kingin (2009) maisterintyössään käyttämästä kyselylomakkeesta, josta poimin lomakkeeseen kysymykset koesoiton, esiintymisten sekä harjoitusten sijainnin ja ajankohdan merkityksestä. Cavittin (2005) tutkimuksen pohjalta lisäsin kysymyksen siitä, kuinka paljon vastaajat soittavat soitintaan viikoittain harjoitusten ulkopuolella. Suomalaisissa tutkimuksissa kysymyslomaketta oli käyttänyt ainoastaan Sateila (2010), mutta hänen kyselynsä painottui suurelta osin tunnekokemuksiin ja orkesterin jäsenten välisiin suhteisiin, joten yhteisiä kysymyksiä ei tutkimuksissamme ole paljoakaan.

Kun olin saanut valittua kysyttävät asiat, piti päättää, miten kysyä niitä. Halusin, että vastaaminen olisi helppoa ja nopeaa ja että vastaajilla olisi halutessaan mahdollisuus vastata siten, ettei heitä voisi tunnistaa vastausten perusteella. Kategorioimalla menetetään dataa, mutta toisaalta se esimerkiksi ikää kysyttäessä vaikeuttaa yksittäisen vastaajan tunnistamista ja yleensä nopeuttaa vastaamista – kirjoittamisen sijaan tarvitsee ainoastaan valita listasta sopiva kohta. Kysymyksiä muotoillessani yritin olla ohjaimatta vastaajia ja miettiä, minkälaisien väitteiden paikkansapitävyyttä oikeastaan halusin tutkia; on eri asia kysyä, onko jotakin tarpeeksi, liikaa vai liian vähän, tai ylipäänsä paljonko jotakin on. Useimmissa kohdissa päätin esittää arvioitavan väitteen muodossa ”on tarpeeksi”, koska ajattelin saavani tällä tavalla parhaiten selville, ovatko ihmiset tyytyväisiä nykytilanteeseen vai kaipaisivatko he siihen muutosta.

Oman kokemukseni mukaan tällaisissa kyselytutkimuksissa ihmiset vastaavat yleensä ahkerammin monivalintakysymyksiin kuin avoimiin kysymyksiin. Valmiin listan antaminen rajoittaa toki osaltaan vastaajia, mutta voi toisaalta saada heidät näkemään asiaansa puolia, jota he eivät välttämättä olisi itse tulleet ajatelleeksi. Näissä tapauksissa joko annoin vastausvaihtoehdoksi myös kohdan ”muu,mikä?” tai kysyin seuraavassa kohdassa, puuttuiko listasta vastaajan mielestä jokin olennainen tekijä. On tärkeää, että tutkija tuntee tutkimuskohteensa hyvin, mikä tässä tapauksessa toteutuu – minulla on

pitkä ja monipuolinen historia PO:ssa. On silti mahdollista, että jotkin tekijät eivät tule kyselyn tuloksissa esille, koska en kyselyä laatiessani huomioinut niitä.

Lähetin ensimmäisen version kyselylomakkeesta PO:n johtokunnalle, paljon orkesteritoiminnan kanssa tekemisissä olleelle musiikin lehtorille sekä Ylioppilaskunnan Soittajissa aktiivisesti toimineelle musiikkipedagogiikan opiskelijalle. Lisäksi kävin lomaketta läpi ohjaajani kanssa. Näiltä tahoilta saamani palautteen pohjalta tein joitakin muutoksia ja tarkennuksia kysymysten sanamuotoihin sekä lisäsin vaihtoehtoja joihinkin monivalintakysymyksiin.

Varsinaiset tutkimuskysymykseni koskivat orkesterissa mukana olevien soittajien mielipiteitä. Tiesin kuitenkin, että lähettämällä kyselyn PO:n sähköpostilistalle tavoittaisin myös entisiä soittajia, jotka eivät enää ole aktiivisesti mukaan toiminnassa. Halusin hyödyntää tätä mahdollisuutta ja tehdä ikään kuin pienimuotoisen pilottikyselyn siitä, miksi nämä eivät enää soita PO:ssa. Näin ollen laitoin lomakkeen alkupuolelle kysymyksen siitä, oliko vastaaja mukana PO:n toiminnassa syksyllä 2013. Valitsemalla, että ei enää soittanut PO:ssa vastaaja ohjautui sivuille, joilla kysyttiin lopettamisen syitä, mielipidettä musiikkiharrastustoiminnan tarjonnasta sekä kehitysehdotuksia PO:ta ajatellen.

4.3 Tutkimuksen toteuttaminen

Kysely toteutettiin verkkolomakkeena Google Drive -palvelun avulla. Palvelusta tulostettu versio lomakkeesta on esitetty liitteessä 1. Linkki kyselyyn lähetettiin PO:n sähköpostilistalle lokakuussa 2013, ja vastausaikaa annettiin hieman yli viikko. Sähköpostissa kerrottiin, että tutkimus liittyi opinnäytetyöhöni ja että sen tuloksia hyödynnettäisiin PO:n toiminnan kehittämisessä. Lupasin käsitellä tuloksia luottamuksellisesti ja julkaisista ne siten, ettei yksittäistä vastaajaa voisi tunnistaa. Kävin kertomassa samat asiat myös yksissä PO:n harjoituksissa, koska ajattelin, että tutkimuksen esitleminen henkilökohtaisesti lisäisi soittajien luottamusta tutkimukseen ja rohkaisisi heitä vastaamaan. Näissä harjoituksissa tarjosin myös mahdollisuutta vastata kyselyyn paperilomakkeella, jonka olin tulostanut verkkopalvelusta. Mainitsin lähettämässäni sähköpostiviestissä myös, että PO-uransa jo lopettaneet voisivat halutessaan osallistua samassa yhteydessä lyhyempään kyselyyn – tavoitteenani oli ainoastaan saada muutama vastaus lopettaneilta, joten en sen enempää markkinoinut kyselyä heille.

4.4 Tutkimusaineisto ja sen analysointi

Kyselyyn vastasi yhteensä 65 henkilöä, joista seitsemän ilmoitti, ettei enää ollut mukana orkesterissa. Vastanneista kolme ilmoitti pitävänsä syyskauden taukoa, ja alla heidän vastauksiaan on käsitelty samalla tavalla kuin niiden 55 vastaajan, jotka olivat mukana PO:ssa syksyllä 2013. Näistä neljä hyödynsi mahdollisuutta vastata kyselyyn paperilomakkeella PO:n harjoituksissa, ja heidän vastauksensa olen itse syöttänyt lomakkeiden perusteella verkkokyselyyn.

Nimettöminä toteutettavissa kyselytutkimuksissa kullekin vastaajalle annetaan usein henkilökohtainen koodi tai vastauslinkki, jottei kukaan vastaisi montaa kertaa. Tässä kyselyssä ei ole toimittu näin, koska en pitänyt suurena riskinä, että joku vastaisi kyselyyn useamman kuin yhden kerran. Tämä heijastanee osaltaan kiintymystäni tutkimuskohteeseeni PO:hon ja luottamustani sen jäseniin. On kuitenkin mahdollista, että joku on vastannut tutkimukseen kahdesti, mikä vääristäisi tuloksia, mutta ainakaan silmämääräisesti dataa tarkastelemalla näin ei käynyt.

Syyskauden alkupuolella PO:ssa oli jäsenrekisterin mukaan 70 soittajaa, mutta pidän todennäköisenä, että listalta puuttui vielä joitakin henkilöitä ja että todellinen jäsenmäärä olisi siten ollut hieman suurempi. Tutkimuksen toteuttamisen aikaisten tietojen mukaan vastausprosentti olisi siis ollut lähes 79 prosenttia, mutta todellinen vastausprosentti lienee noin 70–75 %. Mielestäni vastausprosentti oli melko korkea erityisesti orkesterin koon huomioiden, ja olin todella tyytyväinen saamieni vastausten määrään. On mahdollista, että aktiivisimmat jäsenet sekä minut tuntevat henkilöt ovat vastanneet todennäköisemmin kuin esimerkiksi äskettäin mukaan tulleet soittajat, jotka eivät vielä tiedä niin paljoa PO:sta tai luota täysin tutkimuksen tekijään.

Tässä työssä ei ole tarkoitus tehdä tuloksista kattavaa tilastollista analyysiä, vaan esitellä ja pohtia tutkimuksissa esille nousseita seikkoja ja niiden käytännön merkitystä musiikkiharrastustoiminnalle ja sen järjestämiselle. Tämän yleisesti ammattikenttää hyödyntävän tarkastelun lisäksi olennainen osa työprosessia oli tulosten läpikäyminen Polyteknikkojen Orkesterin johtokunnan kanssa, joka aikoo hyödyntää kyselyssä esille nousseita asioita toimintansa kehittämisessä.

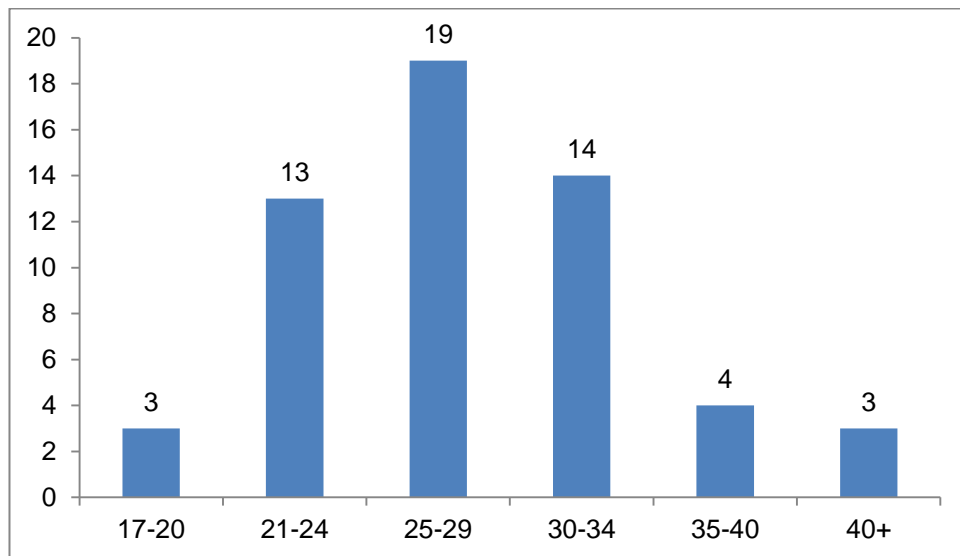
5 Tulokset

5.1 Nykyisten jäsenten vastaukset

5.1.1 Taustatiedot

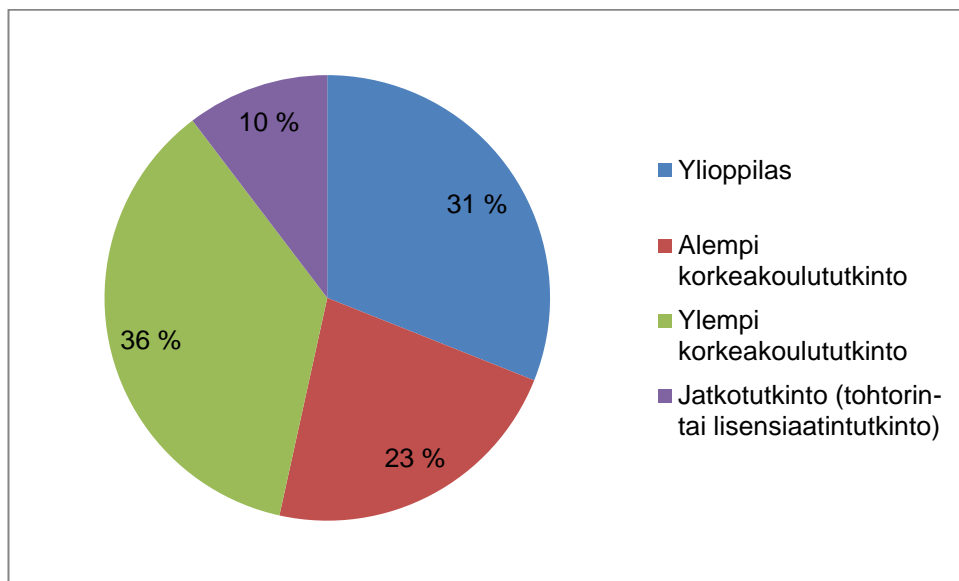
Kyselyyn vastasi yhteensä 58 henkilöä, jotka joko olivat PO:n toiminnassa mukana syyskaudella 2013 tai ilmoittivat pitävänsä taukoa orkesterista syksyn 2013. En kysynyt lomakkeella syytä tauon pitämiseen, mutta PO:ssa tähän yleisiä syitä ovat kokemukse- ni mukaan vaihto-opiskelu, lapsen saaminen tai konserttiaikataulujen yhteensopimat- tomuus. Alla taukoa pitäneiden vastauksia käsitellään samalla tavalla kuin syksyllä 2013 mukana soittamassa olleiden.

Vastanneista naisia oli 33 ja miehiä 25, ja vastanneiden ikäjakauma on esitetty kuvios- sa 1.

Kuvio 1. Vastanneiden ikäjakauma (N = 53).

Puolet vastanneista ilmoitti olevansa opiskelijoita, joskin heistä osa oli jo suorittanut alemman tai ylemmän korkeakoulututkinnon. Kuviossa 2 on esitetty vastausten jakautuminen kysymyksessä 4, "Ylin suorittamasi koulutusaste". Kukaan vastaajista ei valinnut kysymyksessä esiintyviä vaihtoehtoja "Peruskoulu", "Ammatillinen perustutkinto" tai "Muu".

Kuvio 2. Vastaajien ylin suorittama tutkinto (N = 58).

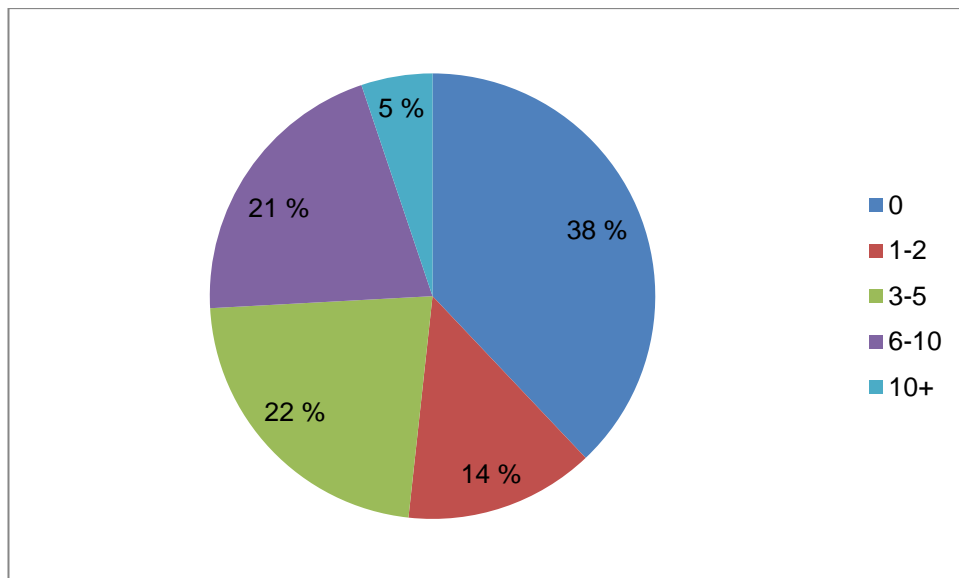
Vastaajat olivat liittyneet PO:hon vuosina 1978–2013, ja liittymisvuosien mediaani oli 2008, keskiarvo 2006 ja keskihajonta 6,8 (N = 56). Keskimäärin vastaajat olivat siis olleet mukana PO:n toiminnassa noin 7 vuotta olettaen, että he eivät olleet pitäneet taukoja välissä. Kyselyyn vastanneista peräti 8 eli lähes 14 % ilmoitti aloittaneensa PO:ssa vuonna 2013. Olen iloinen siitä, että niin moni uusista soittajista vastasi kyselyyn, sillä uskon sen kertovan jotakin heidän asenteestaan ja sitoutumisestaan PO:hon.

Kyselyyn vastasi 37 jousisoittajaa, 13 puupuhaltajaa ja 7 vaskisoittajaa. Lisäksi yksi henkilö kertoi instrumenttinsa PO:ssa olevan ”puhallin”. 30 vastaajaa soitti PO:n ulkopuolella jotakin toista soitinta, joista yleisin oli piano, jota kertoi soittavansa 18 vastaajaa. PO:ssa soittamaansa instrumenttia vastaajat olivat soittaneet keskimäärin 19 vuotta (mediaani 18,5 vuotta, keskihajonta 7,6 vuotta, vaihteluväli 3–45 vuotta, N = 58). Kaikki vastaajat olivat käyneet vähintäänkin soittotunneilla, musiikkialan perustutkinnon oli suorittanut tai parhaillaan suorittamassa kuusi vastaajista ja musiikkialan korkeakoulututkinnon kolme.

78 % vastaajista ilmoitti osallistuvansa 80–100 prosenttiin PO:n harjoituksista yhden lukukauden aikana ja 19 % vastaajista 60–80 prosenttiin. Jossakin muussa orkesterissa kuin PO:ssa taas kävi säännöllisesti 28 % vastaajista. Vastausten kirjo kysymykseen 31, ”Kuinka monta tuntia soitat PO:ssa soittamaasi soitinta viikoittain PO:n harjoitusten ulkopuolella?”, oli erittäin laaja. Vastausten vaihteluväli oli 0–30 tuntia, ja useat

vastaajat ilmoittivat oman soittomääränsä vaihtelevan paljon esimerkiksi opinto- ja työtilanteen mukaan. Ainoastaan viisi 57:stä kysymykseen vastanneesta kirjoitti kohtaan 0 tuntia. Noin puolet vastaajista kertoi soittavansa viikoittain vähintään kaksi tuntia, useat jopa viisi tuntia viikossa. Kysymyksessä ei rajattu soittamista omaan harjoitteluun, joten annettuihin aikoihin sisältyy myös esimerkiksi muissa kokoonpanoissa tai orkestereissa soitettu aika. Olisikin ehkä ollut kiinnostavaa kysyä erikseen myös sitä, kuinka paljon orkesterilaiset käyttävät aikaa PO:ssa soitettavien kappaleiden harjoitteluun.

Kysymyksessä 11 tiedusteltiin, kuinka monta vuotta vastaaja oli soittanut sinfoniaorkesterissa ennen liittymistään PO:hon sisältäen musiikkioppilaitosten piirissä toimivat sinfoniaorkesterit. Vastausten jakautuminen eri vaihtoehtojen kesken on esitetty kuviossa 3.

Kuvio 3. Vastaajien sinfoniaorkesterikokemus ennen PO:ta vuosina.

Peräti 38 prosenttia vastaajista eli 22 henkilöä vastasi, että heillä ei ollut lainkaan tai käytännössä lainkaan sinfoniaorkesterikokemusta, ja alle puolet vastaajista oli soittanut sinfoniaorkesterissa yli kaksi vuotta ennen PO:hon liittymistään. Minulle tuli hieman yllätyksenä, että niin moni vastaajista ei ollut soittanut sinfoniaorkesterissa aiemmin; itse olin soittanut sinfoniaorkesterissa – tosin pääosin periodiluontoisesti – ainakin kolme vuotta ennen PO:hon liittymistäni. En kuitenkaan ottanut huomioon, että olin itse tällöin konservatorion perustutkintolinjalla. Lisäksi on huomioitava, että kaikissa musiikkiopistoissa ei välttämättä ole sinfoniaorkesteritoimintaa lainkaan. Toisaalta taas erityisesti puhaltajat saattavat joutua kilpailemaan sinfoniaorkesteripaikoista, ja sinfoniaor-

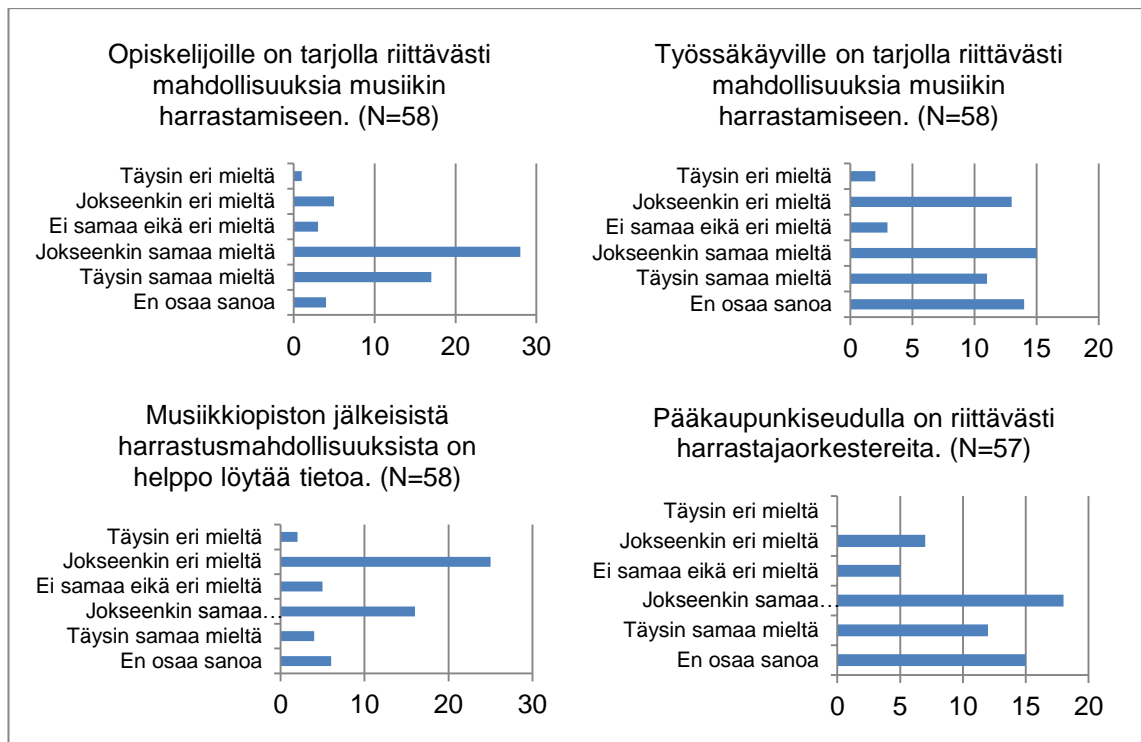
kesterisoittoa kokemattomista 10 olikin nimenomaan puhallinsoittajia. Olen aina nauttanut eniten juuri sinfoniaorkesterissa soittamisesta, joten minusta on sääli, että niin moni on jäänyt siitä paitsi musiikkiopistoaikana. Sitä hienompaa on mielestäni, että he ovat musiikkiopiston jälkeen löytäneet tiensä PO:hon.

58 % vastaajista kertoi olleensa mukana PO:n hallituksessa tai johtokunnassa jossakin vaiheessa PO-uraansa (kysymys 30). Tämä selittynee paitsi johtokuntalaisten aktiivisuudella, myös PO:n johtokunnan suurella koolla ja vastaajien keskimäärin pitkällä PO-uran kestolla. Kyselyyn vastasi siis 24 soittajaa, joilla ei ollut johtokuntataustaa. Tämä on mielestäni merkittävä määrä, ja ajattelenkin onnistuneeni hyvin tavoitteessani saada tietoa mahdollisimman laajasti erilaisilta orkesterilaisilta.

5.1.2 Harrastusmahdollisuudet ja muut harrastajaorkesterit

Lomakkeen kysymykset 15–17 käsittelivät orkesterilaisten näkemyksiä musiikkiharrastustoiminnasta ja sen saatavuudesta. Kysymyksessä 15 oli neljä harrastusmahdollisuuksiin liittyvää väitettä, joihin vastaajien tuli ottaa kantaa. Tulokset on esitetty kuviossa 4. Kuten kuviosta nähdään, suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, että opiskelijoille on tarjolla riittävästi mahdollisuuksia musiikin harrastamiseen. Työssäkäyvien harrastusmahdollisuuksia piti täysin tai jokseenkin riittävinä 45 % vastaajista, jokseenkin tai täysin eri mieltä niiden riittävydestä oli 25 % vastaajista. 14 vastannutta ei osannut ottaa väitteeseen kantaa, ja näistä yhtä lukuun ottamatta kaikki olivat opiskelijoita. Myös pääkaupunkiseudulla toimivien harrastajaorkesterien määrää pidettiin pääosin riittäväenä. Tulosten tulkinnassa on kuitenkin syytä huomioida, että vastaajina toimivat PO:n jäsenet, jotka siis ovat löytäneet ainakin yhden itselleen sopivan musiikkiharrastuksen. Kysymys olisikin mielenkiintoista päästä esittämään opiskelijoille, jotka ovat lopettaneet instrumenttinsa soiton musiikkiopiston jälkeen: ovatko he soittamatta omasta halustaan vai siksi, etteivät ole löytäneet itselleen sopivia harrastusmahdollisuuksia?

Kyselyyn vastanneista PO:laisista 35 % oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että musiikkiopiston jälkeisistä harrastusmahdollisuuksista on helppo löytää tietoa – jokseenkin tai täysin eri mieltä asiasta oli 46 % vastanneista. Ehkä yksi tapa tukea musiikkiopiston jälkeistä harrastamista voisikin olla lisätä yhteistyötä tai ainakin viestintää musiikkioppilaitosten ja niiden ulkopuolisten musiikkiharrastustoimintaa järjestävien tahojen välillä.

Kuvio 4. Vastausten jakautuminen kysymyksen 15 osalta.

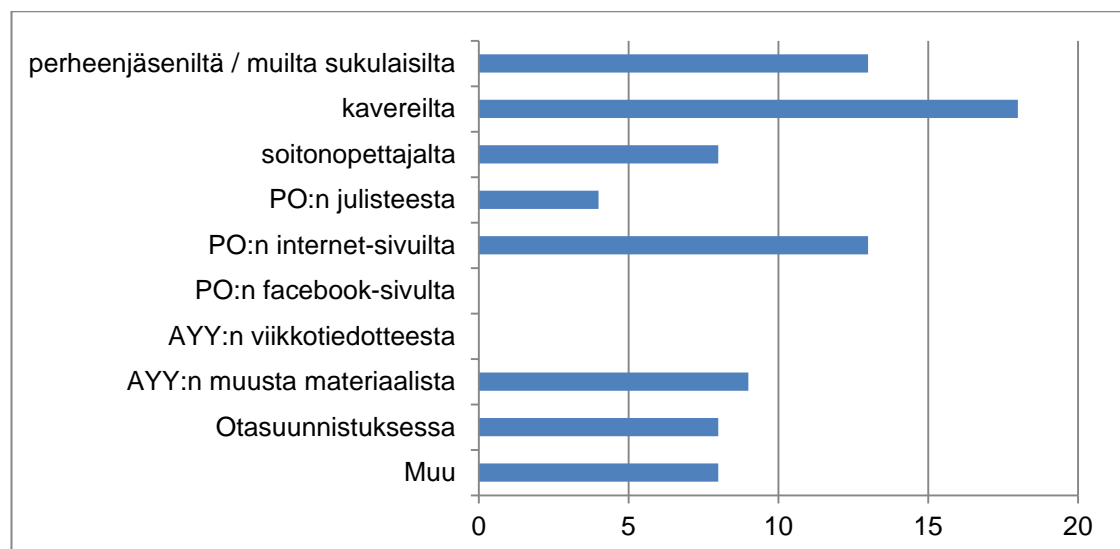
Pääkaupunkiseudun muista harrastajasinfoniaorkesterista selvästi parhaiten tunnettiin alueen toinen akateeminen sinfoniaorkesteri Ylioppilaskunnan Soittajat, josta yhtä vastaajaa lukuun ottamatta olivat kuulleet kaikki (kysymys 16). Helsinginkadun Filharmonikoista oli kuullut 71 % vastanneista, 12 % ei kuitenkaan tiennyt, että kyseessä on harrastajaorkesteri. Kauniaisten orkesterin tunsivat vähintään nimeltä puolet vastanneista, Kirkkonummen kamariorkesteri taas oli tuntematon 62 %:lle. Muiden harrastajaorkesterien kuin YS:n tunnettuudessa olisi siis parantamisen varaa. Jos puolet PO:hon löytäneistä harrastajista ei ole kuullut jostakin orkesterista, kuinka moni orkestereiden ulkopuolelle jääneistä harrastajista on? Asiaa on vaikea arvioida, ja harrastajaorkesterien yleinen tunnettuus olisikin yksi kiinnostavista lisätutkimuksen kohteista.

Kysymyksessä 17 tiedusteltiin, millaista musiikkiharrastustoimintaa vastaajat kaipaavat PO:n lisäksi tai PO:n jälkeen. Tähän kysymykseen vastasi 39 henkilöä. Kaikista vastauksista ei käynyt ilmi, koskivatko toiveet nykyhetkeä vai PO:n jälkeistä aikaa. Kysymys olisikin ehkä kannattanut jakaa kahdeksi kysymykseksi: toiminta PO:n lisäksi ja PO:n jälkeen. Viisi vastaajista kertoi, ettei kaipaa PO:n lisäksi muita musiikkiharrastuksia ja neljä, ettei heillä ole aikaa harrastaa enempää. Hieman yli neljäsosa kysymykseen vastanneista kaipasi kamarimusiikkia tai muuta pieniyhteytoimintaa, neljä vastaa-

jaa kuorossa laulamista ja viisi mahdollisuutta saada joustavasti kohtuuhintaisia yksityistunteja. Useampi vastaaja toivoi myös mahdollisuutta soittaa kevyttä musiikkia orkesterissa tai pienemmässä yhtyeessä, opetella soittamaan uutta soitinta tai soittaa tasokkaassa ”aikuisorkesterissa”. Jotkut vastanneista kaipasivat erilaisia yhteistyöprojekteja esimerkiksi kuorojen kanssa tai periodeittain toimivaa orkesteria, jonka aikataulut olisi helpompaa sovittaa yhteen työ- ja perhe-elämän kanssa.

5.1.3 Orkesteriin liittymiseen ja jäämiseen vaikuttavat tekijät

Kuviossa 5 on esitetty kyselyyn osallistuneiden vastausten jakauma kohtaan, jossa kysyttiin, mistä he olivat kuulleet orkesterista (kysymys 14). Vastaajia ohjeistettiin valitsemaan kaikki sopivat vaihtoehdot.

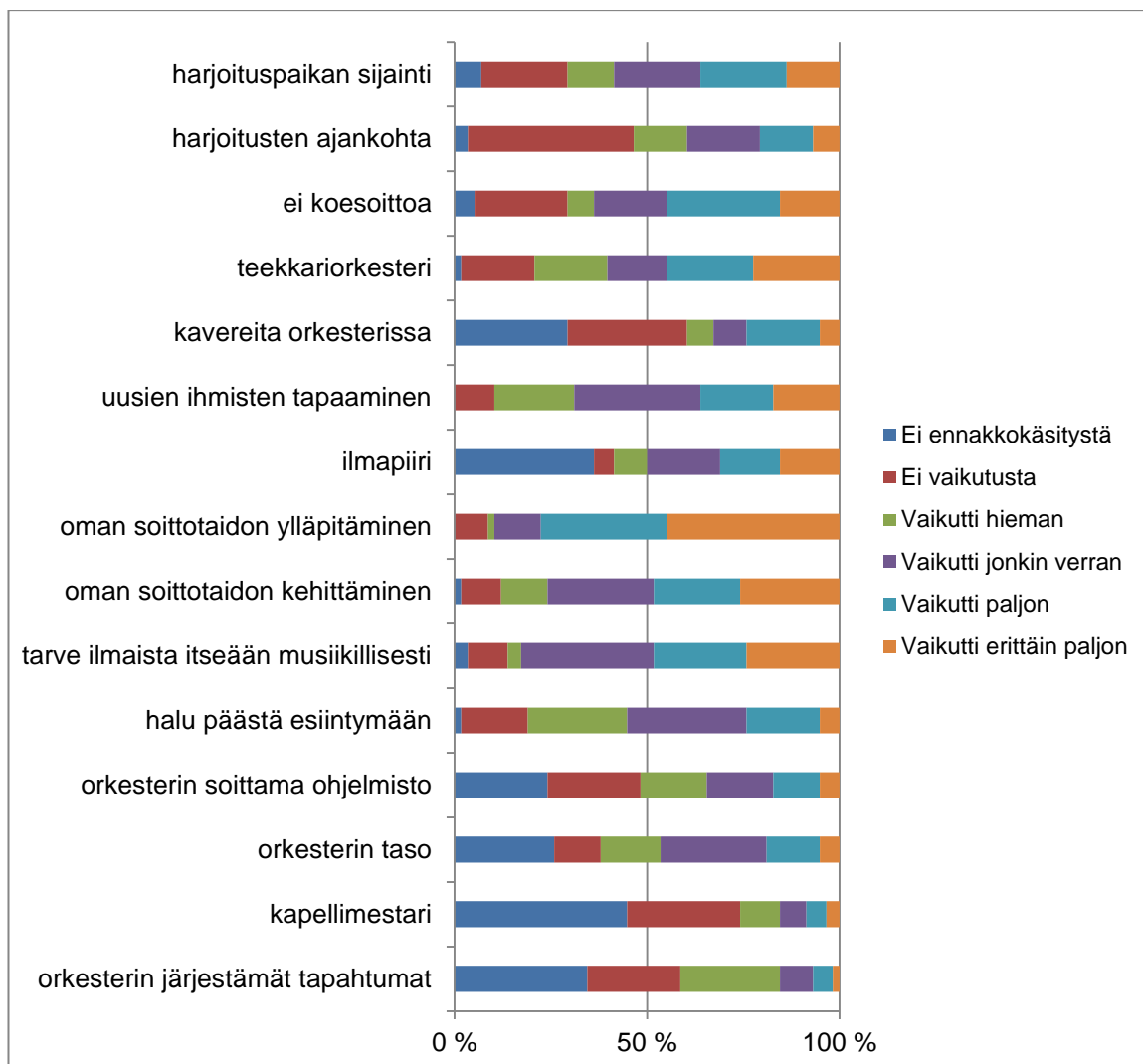
Kuvio 5. Vastaukset kysymykseen ”Mistä kuulit PO:sta?” (N = 58).

Useimmiten PO:sta oli kuultu kavereilta, perheenjäseniltä tai PO:n internet-sivuilta. Tehokkain markkinointitapa näyttäisi siis tässäkin asiassa olleen niin kutsuttu ”puskaradio”. Ilahduttavaa oli mielestäni, että kahdeksan vastaajaa, viisi puhallinsoittajaa ja kolme jousisoittajaa, kertoi kuulleensa PO:sta soitonopettajaltaan. Näiden osuus kaikista vastanneista on kuitenkin vain noin 14 %, ja tiedän PO:ssa olevan suhteellisesti enemmän pääkaupunkiseudulta kotoisin olevia soittajia. Se, että olin silti iloinen asiasta, kertonee jotakin siitä, miten paljon ajattelen musiikkioppilaitosten välittävän tietoa niiden ulkopuolisista tai jälkeisistä musiikin harrastamismahdollisuuksista. Kohtaan ”Muu” vastaajat olivat kirjoittaneet tietolähteitä kuten PO:n silloinen kapellimestari,

Google, isohenkilöt sekä Otaniemessä syyslukukauden alussa järjestettävä tapahtuma, joka oli aiemmin nimeltään Kampusrieha.

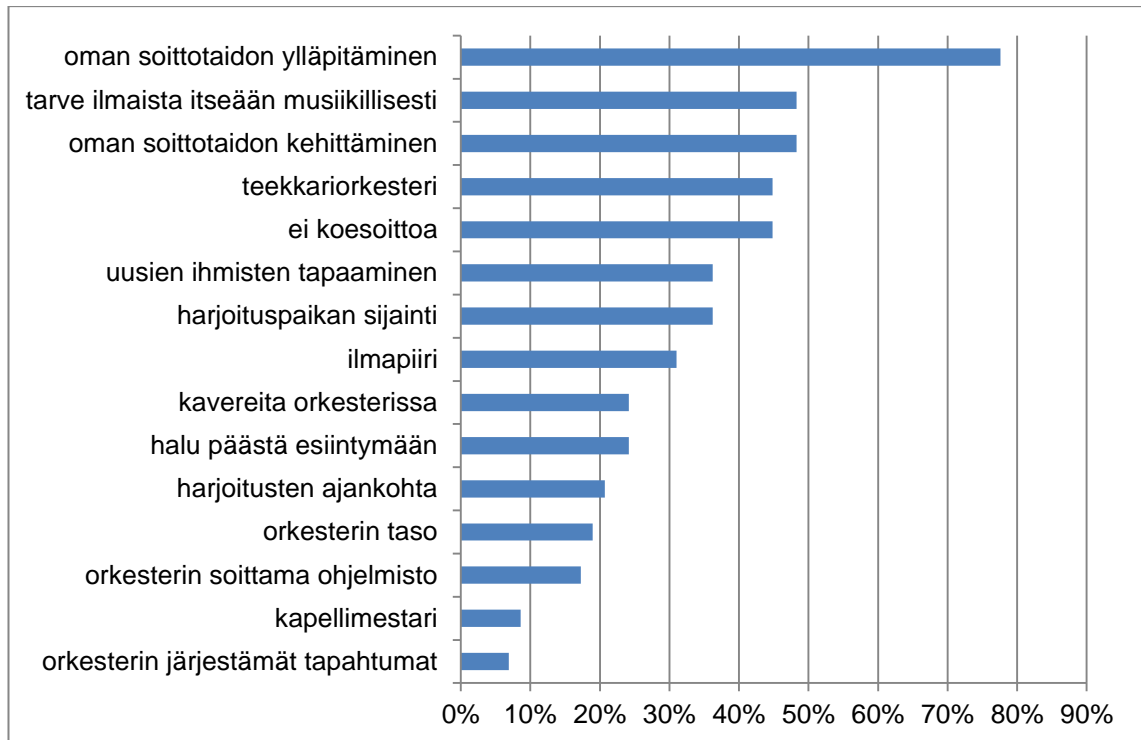
Lomakkeen kysymykset 18–22 käsittelivät erilaisten tekijöiden merkitystä sille, että vastaajat olivat päättäneet liittyä ja jäädä PO:hon. Kysymyksissä 18 ja 20 vastaajien piti arvioida, kuinka paljon annetut tekijät vaikuttivat heidän päätökseensä liittyä tai jäädä orkesteriin asteikolla ”Ei vaikutusta” – ”Vaikutti erittäin paljon”. Lisäksi kysymyksessä 18 oli vastausvaihtoehto ”Ei ennakkokäsitystä” ja kysymyksessä 20 vaihtoehto ”En osaa sanoa”. Olisi ehkä ollut hyvä laittaa ”En osaa sanoa”-vaihtoehto myös kysymykseen 18, mutta ajattelin kyselyä laatiessani, että tämä vastaisi tilannetta, jossa vastaajalla ei ollut asiasta ennakkokäsitystä. Nämä eivät kuitenkaan ole välttämättä sama asia, joten kyselyä voisi kehittää edelleen lisäämällä kyseisen vastausvaihtoehdon kysymykseen 18. Näin ollen kyselyn perusteella ei voida sanoa, mistä tekijöistä orkesteriin liittyjillä ei ollut ennakkokäsitystä, koska osa on voinut valita tämän vaihtoehdon silloin, kun todellisuudessa olisi halunnut vastata ”En osaa sanoa”. Kyselyn muihin vastausvaihtoehtoihin asialla tuskin on vaikutusta. Lisäksi on hyvä huomata, että kysymyksissä 18 ja 20 ei täsmennetty sitä, oliko vaikutus myönteinen vai kielteinen. Lienee kuitenkin järkevää olettaa useimmissa tapauksissa, että vastaaja on ajatellut vaikutuksen olevan myönteinen.

Tulokset orkesteriin liittymiseen vaikuttavien tekijöiden tärkeydestä on esitetty kuviossa 6 (kysymys 18). Muutaman vastaajan mielestä listasta puuttui jokin liittymispäätökseen vaikuttanut tekijä. Tällaisia olivat pääseminen kiertueille, mainonta, klassisesta musiikista nauttiminen ”livenä” sekä mahdollisuus päästä jossain vaiheessa PO-uraa orkesterin solistiksi (kysymys 19).

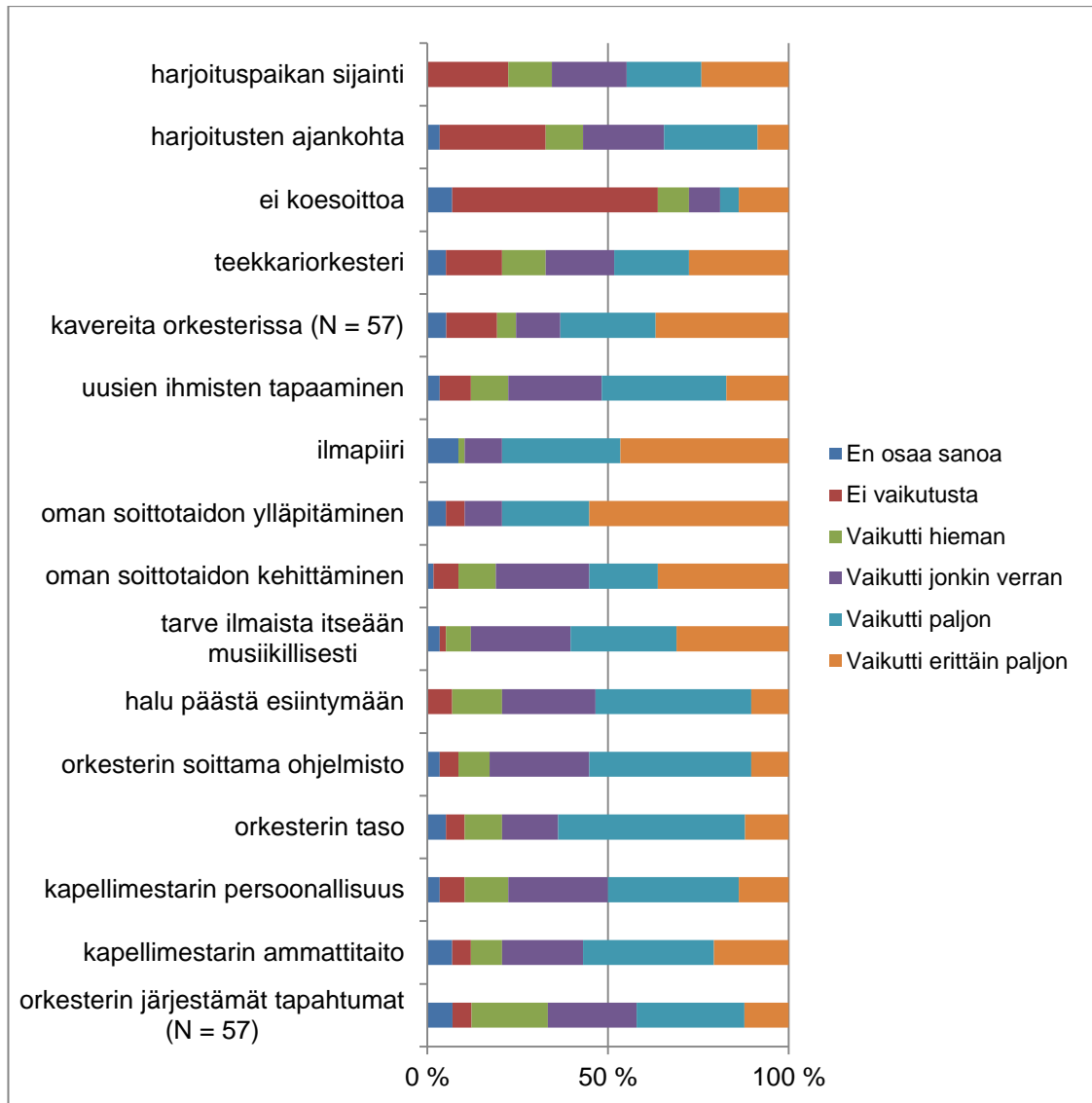
Kuvio 6. Orkesteriin liittymiseen vaikuttaneet tekijät (N = 57–58).

Jotta eniten liittymiseen vaikuttaneet tekijät olisi helpompi nähdä, kuviossa 7 on esitetty kullekin tekijälle osuus vastaajista, jotka vastasivat kyseisen tekijän vaikuttaneen liittymispäätökseensä paljon tai erittäin paljon. Yllä olevan kuvion perusteella selvästi tärkein syy liittyä orkesteriin oli oman soittotaidon ylläpitäminen, jonka 77,6 % vastaajista ilmoitti vaikuttaneen liittymispäätökseen paljon tai erittäin paljon. Seuraavaksi tärkeimmät syyt olivat 48,3 % osuudella oman soittotaidon kehittäminen ja tarve ilmaista itseään musiikillisesti, ja 44,8 % vastaajista piti tärkeänä koesoiton puuttumista ja orkesterin tekkariustausta.

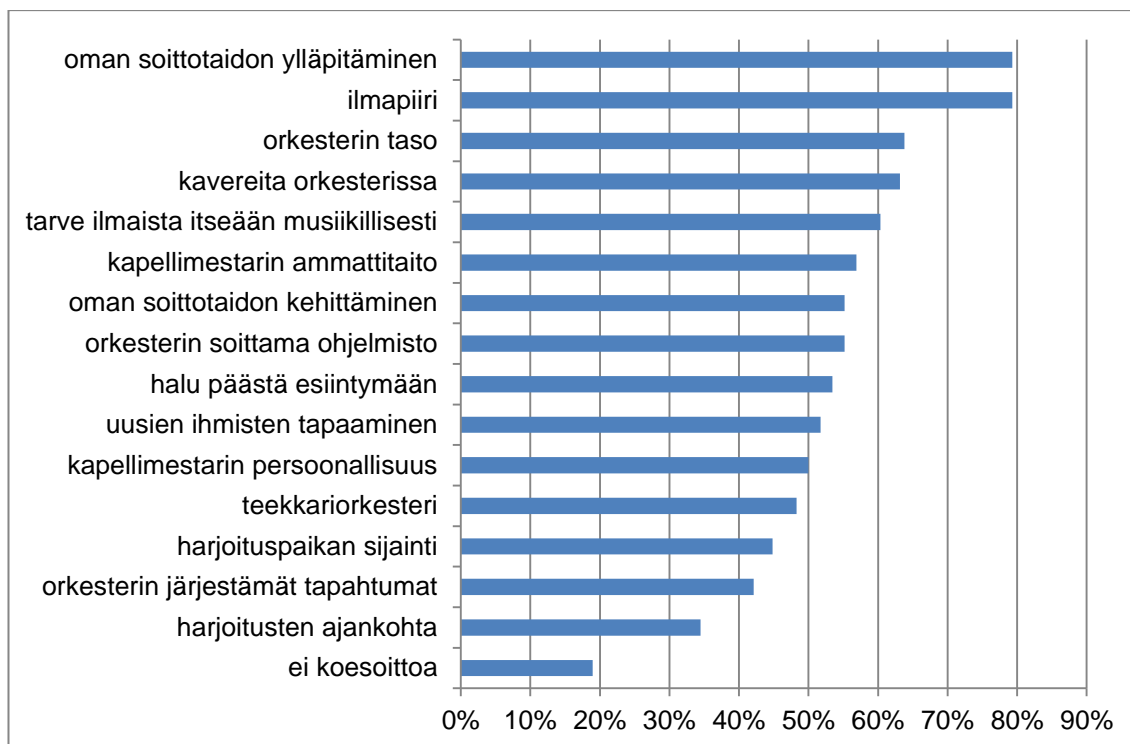
Kuvio 7. Niiden vastaajien osuus, joiden mielestä annettu tekijä vaikutti heidän päätökseensä liittyä orkesteriin paljon tai erittäin paljon (N = 57–58).

Orkesteriin jäämisen suhteen vastaajat antoivat monille tekijöille suuremman painoarvon kuin liittymisen suhteen, kuten kuviosta 8 nähdään (kysymys 20). Tämä johtunee toisaalta siitä, että monien tekijöiden käytännön vaikutusta voi olla vaikea arvioida etukäteen ja toisaalta siitä, ettei esimerkiksi orkesterin kapellimestarista tai tasosta ole helppoa saada selkeää ennakkokäsitystä. Lisäksi pidän todennäköisenä, etteivät pitkään mukana olleet soittajat enää muista aivan tarkkaan kaikkia asioita, joita pitivät liittymishetkellä tärkeinä. Listasta puuttuvia tekijöitä olivat vastaajien mukaan aktiivisuus johtokunnassa, mahdollisuus kamarimusiikin soittamiseen sekä vastakkaisen sukupuolen edustajat (kysymys 21).

Kuvio 8. Orkesteriin jäämiseen vaikuttaneet tekijät (N = 57–58).

Kuvioon 9 on laskettu osuudet vastaajista, joiden mielestä annetut tekijät vaikuttivat orkesteriin jäämiseen paljon tai erittäin paljon. Jäämispäätöksen kannalta eniten vaikutusta oli ilmapiirillä sekä halulla ylläpitää omaa soittotaitoa, joiden peräti 79,3 % vastaajista katsoi vaikuttaneen orkesteriin jäämiseen paljon tai erittäin paljon. Oman soittotaidon ylläpitämisen voidaan katsoa vaikuttaneen näistä hieman enemmän, sillä kuvion 8 perusteella sitä piti erittäin vaikuttavana suurempi osa vastaajista kuin ilmapiiriä. Seuraavaksi eniten vaikuttavat tekijät olivat kuvion 9 mukaan orkesterin taso, orkesterissa olevat kaverit sekä tarve ilmaista itseään musiikillisesti. Jos katsotaan ainoastaan niitä vastauksia, joissa jonkin tekijän on sanottu vaikuttaneen erittäin paljon, soittotaidon ylläpitoa ja ilmapiiriä seuraavat soittotaidon kehittäminen sekä soittokaverit.

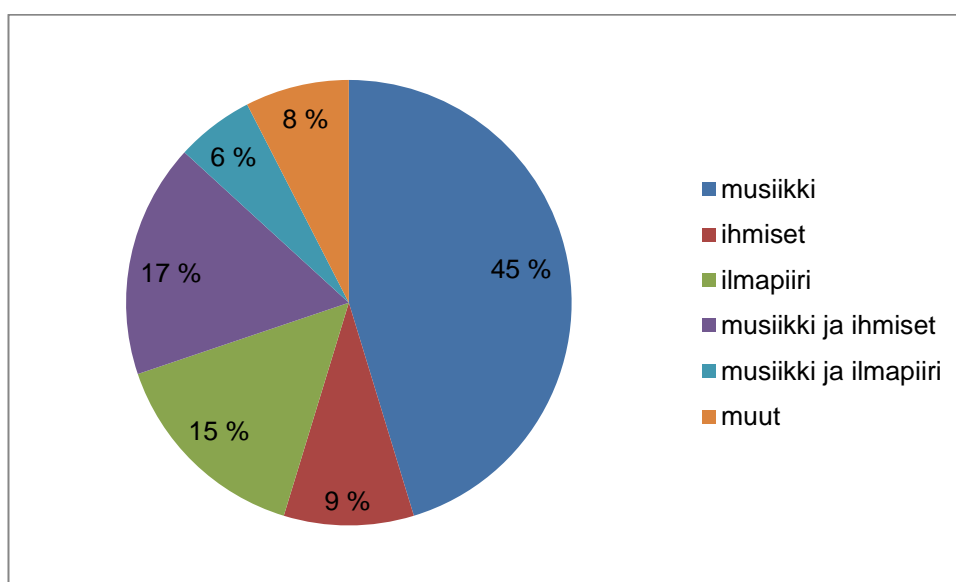

Kuvio 9. Niiden vastaajien osuus, joiden mielestä annettu tekijä vaikutti heidän päätökseensä jäädä orkesteriin paljon tai erittäin paljon (N=57–58).

Kun verrataan liittymiseen ja jäämiseen vaikuttaneita tekijöitä, monet vastauksia koskevat erot selittyvät varmasti aiemmin mainituilla asioilla, tiedon puutteella ja arvioimisen vaikeudella. Huomioni kiinnittyi kuitenkin erityisesti esiintymishaluun: orkesteriin liittymiseen tämän katsoi vaikuttaneen paljon tai erittäin paljon 24,1 % vastaajista, orkesteriin jäämiseen puolestaan 53,4 %. On hyvinkin mahdollista, että soittajat ovat saaneet PO:ssa lisää myönteisiä esiintymiskokemuksia, jotka ovat lisänneet halua päästä esiintymään. Mikäli näin on, mikä on tehnyt esiintymiskokemuksista erityisen myönteisiä? Oman kokemukseni perusteella PO:n konserteista onnistuneita on tehnyt paitsi orkesterin hyvä ilmapiiri, myös niin soittajien kuin koko orkesterin taipumus yltää konserteissa parhaimpaansa ja jopa ylittää itsensä. Saman ilmiön on havainnut myös Helsingin Filharmonikkojen kapellimestari Veli-Antti Koivuranta, joka uskoo ilmiön johtuvan siitä, että soittaminen on erilaista kuulijoiden läsnä ollessa (Pietilä 2005, 39). Olisi kiinnostavaa selvittää, mitkä muut tekijät vaikuttavat harrastajasoittajien kykyyn venyä konserteissa, ilmiöön, jota PO:ssa kutsutaan ”PO-efektiksi”. Asian tarkemmasta tarkastelusta olisi varmasti hyötyä paitsi oman esiintymistekniikan, myös esiintymisen opettamisen kehittämisessä.

Olin kiinnostunut tietämään, mitä soittajat vastaisivat, jos heidän pitäisi nimetä tärkein yksittäinen syy olla mukana PO:n toiminnassa. Tähän liittyvään kysymykseen 22 vastasi 53 orkesterilaista. Lajittelin vastauksissa mainitut tekijät karkeasti kuuden otsikon alle sen mukaan, mikä vastauksessa mielestäni oli keskeistä: *musiikki, ihmiset, ilmapiiri, musiikki ja ihmiset, musiikki ja ilmapiiri, muut*. Kategoriaan *musiikki* luokittelin vastauksia, kuten ”soittotaidon ylläpitäminen”, ”täysimittainen sinfoniaorkesteri ja -ohjelmisto” sekä ”halu harrastaa musiikkia”. *Ihmiset*-otsikon alle päätyivät vastaukset kuten ”soittokaverit” ja ”kaveripiiri”, ja kategoriaan *ilmapiiri* sellaiset kuin ”PO-henki” ja ”rento suhtautuminen musiikkiin” – ilmapiiri kuvaa tässä siis myös asennoitumista ja ”meininkiä”. Osa vastaajista oli myös suoraan kirjoittanut kohtaan ”ilmapiiri”. Joissakin vastauksissa mainittiin mielestäni melko selkeästi kaksi osa-alueista. Tällaisia olivat esimerkiksi ”yhdessä soittaminen” (*musiikki ja ihmiset*), ”ystävät, joiden kanssa voi tehdä musiikkia” (*musiikki ja ihmiset*) ja ”Koska PO:ssa pääsee soittamaan kivaa ohjelmistoa rennossa ilmapiirissä.” (*musiikki ja ilmapiiri*). Osa vastauksista oli rajatapauksia sen suhteen, oliko vastaaja tarkoittanut ilmaisullaan ennemminkin yleistä ilmapiiriä vai (yksittäisiä) soittokavereita tai ystäviä – näissä tapauksissa luokittelin vastaukset sen mukaan, miten tulkitisin vastaajan tarkoituksen. Luokkaan *muut* kuuluivat vastaukset, joissa syyksi nimettiin teekkarius, orkesterin korkea taso tai se, että sektiossa on tilaa.

Edellä mainitulla tavalla luokiteltujen vastauksien jakautuminen eri kategorioiden kesken on esitetty kuviossa 10.

Kuvio 10. Kuuden otsikon alle luokitellut vastaukset kysymykseen ”Mikä on mielestäsi tärkein yksittäinen tekijä sille, että olet mukana PO:n toiminnassa?”. (N = 53)

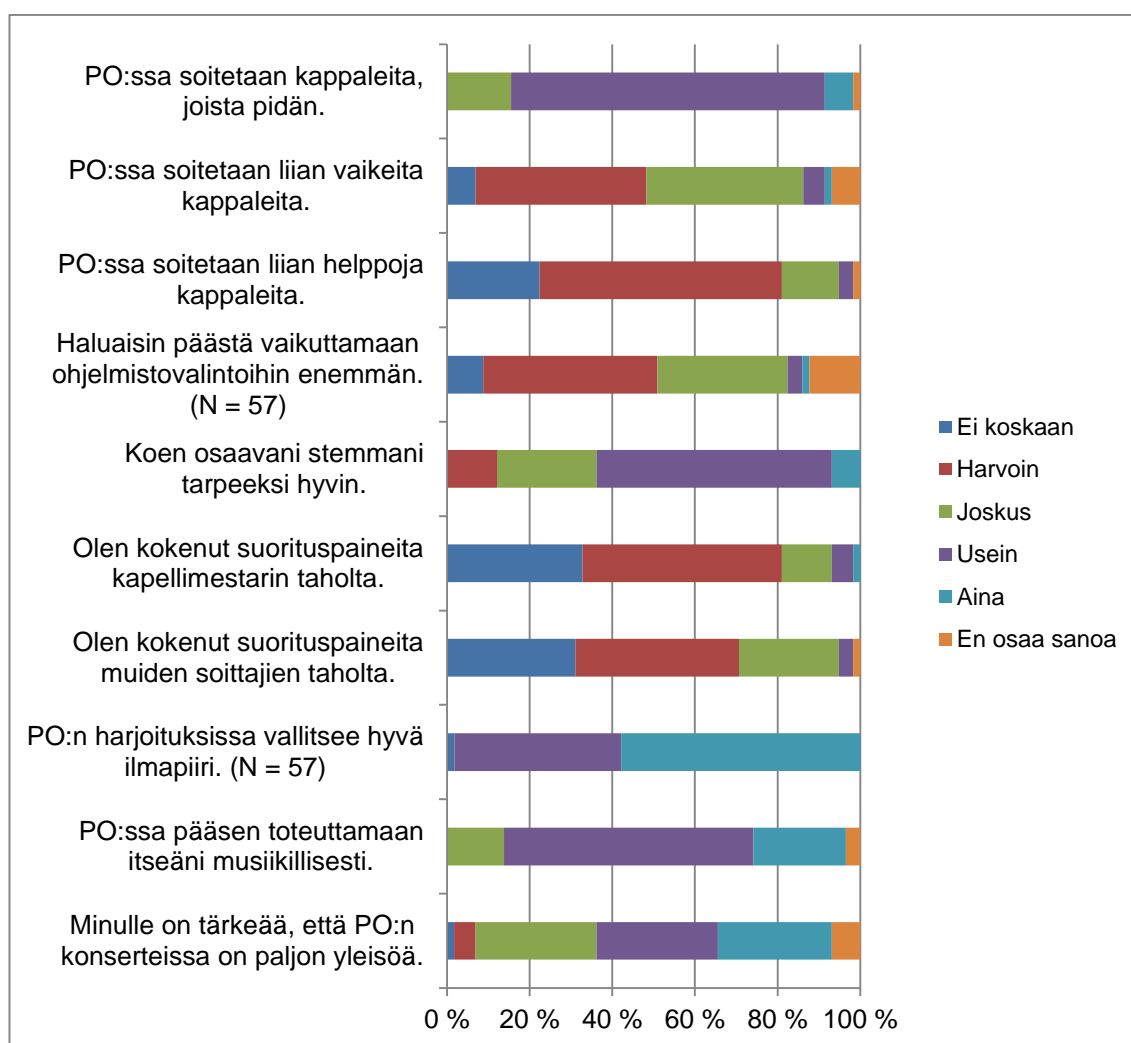
Kuten kuvioista havaitaan, lähes puolet vastauksista oli sellaisia, jotka mielestäni kuuluivat kategoriaan musiikki. Musiikki esiintyi jossakin muodossa 68 %:ssa vastauksista, ihmiset 26 %:ssa ja ilmapiiri 21 %:ssa. Tämä on linjassa edellisten kysymysten tulosten kanssa, mutta poikkeaa hieman Hietalan (2009) tuloksesta musiikin ja yhteisön erottamattomuudesta. Ero voi selittyä monellakin tekijällä. Vaikka kysymys oli esitetty avoimena, on mahdollista, että vastaajat ovat pitäneet houkuttelevana poimia vastauksensa suoraan edellä esitetystä tekijälistasta. Vastausten perusteella näin on saattanut toimia kymmenen vastaajista, mikä ei mielestäni riitä selittämään eroa ainakaan kokonaan. Mahdollinen selittävä tekijä on myös se, että Hietalan (2009) tutkimukseen osallistuneista henkilöistä kaikki olivat toimineet YS:ssä jossakin virassa, joten heille yhteisön merkitys voi olla suurempi kuin niille, jotka käyvät orkesterissa ”vain” soittamassa. PO:n kokoisessa orkesterissa ihmiset poikkeavat toisistaan luonteeltaan ja päämääriltään. On siis ymmärrettävää, että joillekin soittamisen sosiaalinen puoli on tärkeämpää kuin toisille, ja toisaalta johtokuntatehtäviin hakeutuvat luultavasti juuri ne, joille yhteisöllisyydellä on suuri merkitys.

5.1.4 Orkesterin toiminta ja rahankäyttö

Soittajien näkemyksiä orkesterin toiminnasta selvitettiin tiedustelemalla heidän kokemuksiaan PO:ssa sekä mielipidettä erilaisten tapahtumien määristä ja orkesterin rahankäytöstä. Kysymyksessä 23 vastaajille esitettiin kymmenen väitettä, joiden kohdalla heidän tuli arvioida, miten usein väite vastasi heidän kokemuksiaan PO:ssa. Tulokset on esitetty kuviossa 11.

Tulosten mukaan soittajat olivat suurelta osin tyytyväisiä PO:n soittamaan ohjelmiin. 83 % vastaajista oli sitä mieltä, että PO:ssa soitettiin kappaleita, joista he pitävät, usein tai aina. 38 % vastanneista toivoi kuitenkin pääsevänsä vaikuttamaan ohjelmiin enemmän joskus tai useammin. Kappaleiden vaikeustaso jakoi mielipiteitä hieman: 45 %:n vastaajista mukaan kappaleet olivat liian vaikeita vähintäänkin joskus, mutta toisaalta 48 % oli sitä mieltä, että asia on näin harvoin tai ei koskaan. Liian helpoja kappaleita soitettiin joskus tai usein 17 %:n mielestä. Vastaukset vahvistavat käsitystä siitä, että harrastajaorkestereissa soittajien taso voi vaihdella paljonkin – etenkin, jos orkesteriin ei ole koesoittoa kuten PO:ssa. Erittäin myönteisenä pidänkin, että taasoeroista huolimatta 64 % vastaajista koki osaavansa stemmansa riittävän hyvin usein tai aina, 24 % joskus. Tämä kertoo mielestäni jotakin orkesterissa vallitsevasta ilmapiiristä ja asenteesta. Haastavien teosten soittaminen on mielekästä silloin, kun soittaja

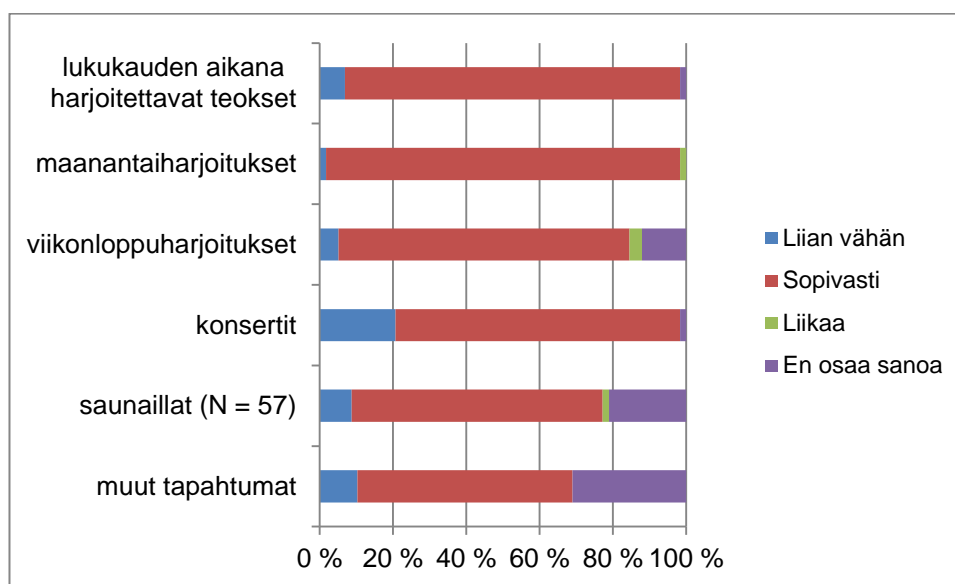
kokee selviytyvänsä stemmoistaan riittävän hyvin nauttiakseen musiikista. Osa vastanneista kertoi kokeneensa suorituspainetta joskus tai usein kapellimestarin (17 %) tai muiden soittajien (27 %) taholta. Suorituspaineen kokeminen muiden soittajien taholta oli minulle hieman yllättävää, sillä oman kokemukseni mukaan PO:ssa suhtaudutaan etupäässä kannustavasti muihin soittajiin. Kyselyn avoimissa kysymyksissä kukaan ei kuitenkaan maininnut asiaa, joten siihen liittyvät kokemukset eivät luultavasti ole häiritsevän kielteisiä. Hyvässä ilmapiirissä lievät suorituspainet voivat joskus kannustaa harjoittelemaan ilman, että niistä aiheutuu soittajalle epämiellyttäviä tuntemuksia. Soittajat kokivat myös pääsevänsä ilmaisemaan itseään musiikillisesti PO:ssa, ja suuri osa piti yleisön saamista konsertteihin tärkeänä.

Kuvio 11. Vastaukset kysymykseen ”Miten usein seuraavat väitteet vastaavat kokemuksiasi PO:ssa?” N = 58, ellei toisin mainittu.

PO:n harjoituksissa vallitsevaa ilmapiiriä pitivät hyvänä usein tai aina kaikki vastaajat yhtä lukuun ottamatta. Kyseinen vastaaja kertoi muualla lomakkeessa pitävänsä PO:n pahimpina ongelmana huonoa ilmapiiriä ja sitä, ettei uusia soittajia oteta hyvin vastaan. Hän kuvasi tilannetta sanoilla ”piiri pieni pyörii”. Vastaavanlaisia kokemuksia orkesterin jakautumisesta sisä- ja ulkopiiriin kuvasi myös osa Hietalan tutkimukseen osallistuneista YS:läisistä. Hietala piti mahdollisina syinä orkesterilaisten luonne-eroja sekä jakaantumista sektioihin ja toimikuntiin, mutta totesi asian kaipaavan lisätutkimusta. (Hietala 2009, 85.) Vaikka tässä tutkimuksessa kyseessä on yksittäinen vastaaja, on asiaan mielestäni tärkeää kiinnittää huomiota. Yksikin on liikaa, ja on toisaalta mahdollista, että kyselyyn vastaamatta jättäneiden joukossa tämä mielipide on yleisempikin.

Toiminnan järjestämiseen liittyen kysymyksessä 24 kysyttiin, mitä mieltä orkesterilaiset olivat teosten, harjoitusten ja muiden tapahtumien määrästä PO:ssa. Kuviossa 12 esitettyjen tulosten mukaan erilaista toimintaa oli vastaajien mielestä valtaosin sopivasti. Lisää konsertteja toivoi kuitenkin viidesosa vastaajista, ja saunailtojen ja muiden tapahtumien riittävyteen ei osannut ottaa kantaa 20-30 % vastaajista.

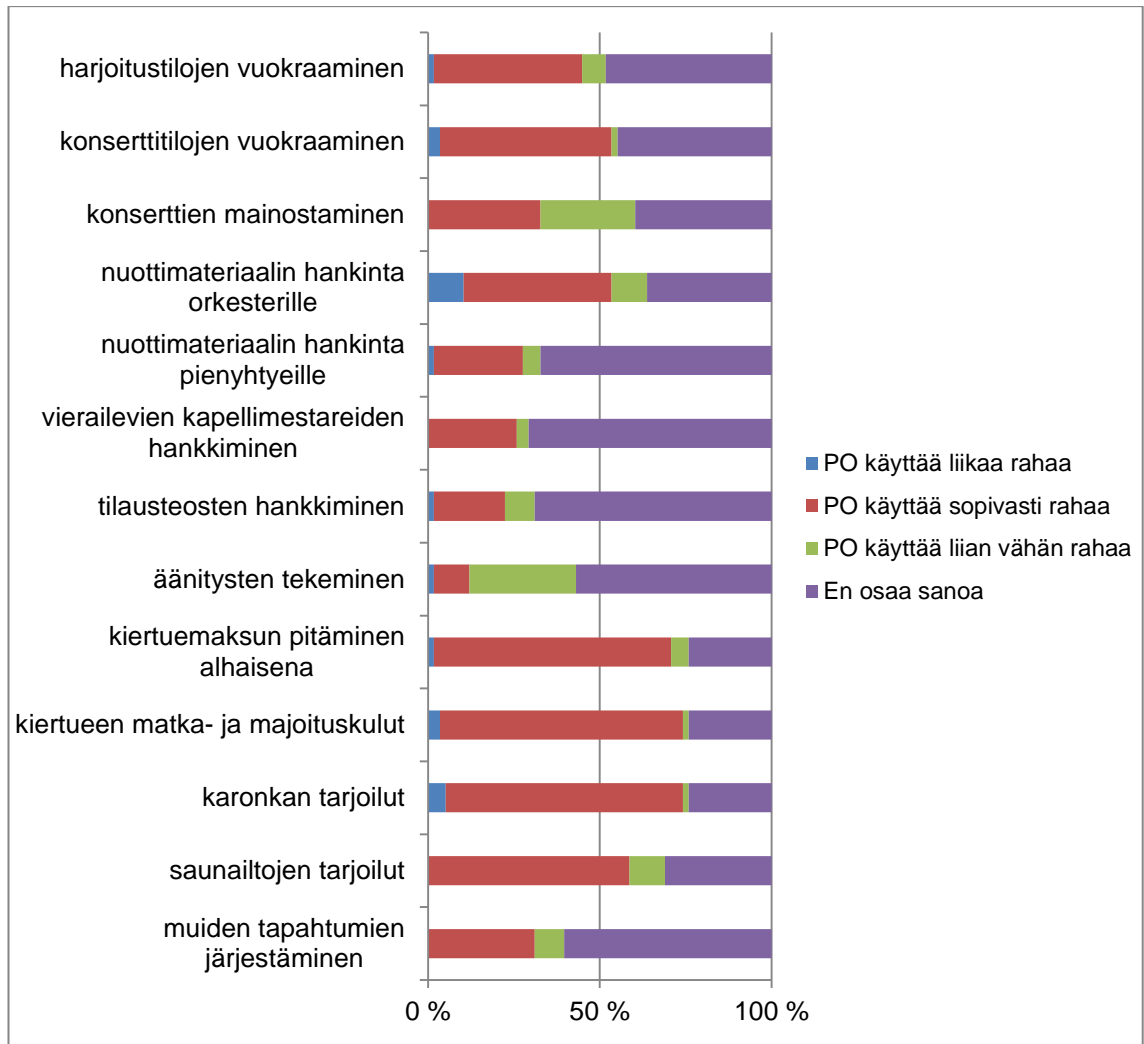
Kuvio 12. Vastaukset kysymykseen ”Mitä mieltä olet alla olevien tekijöiden määrästä PO:ssa?”
N = 58, ellei toisin mainittu.

Kysymykseen siitä, millaisia tapahtumia PO:n toivottaisiin järjestävän enemmän tai nykyisten lisäksi, vastasi 18 henkilöä. Suurin osa ehdotuksista oli musiikkiin liittyviä tapahtumia. Vastaajat kaipasivat esimerkiksi yhteistyöprojekteja kuorojen kanssa sekä lisää pienyhteytoimintaa, stemmaharjoituksia ja PO:n perinteisestä ohjelmasta poik-

keavia konsertteja, joista osa voitaisiin toteuttaa lyhyessäkin ajassa aktiivisoittajien voimin. Lisäksi toivottiin yhteisiä konserttikäyntejä, lauluiltoja, musiikkiaiheisia kursseja tai työpajoja sekä soitteuiltoja, joissa soitettaisiin yhdessä prima vistana helpohkoja kappaleita. Muiden kuin musiikkiin liittyvien tapahtumien osalta vastaajat halusivat lisää yhteisiä illanviettoja, enemmän järjestettyä ohjelmaa saunailtoihin ja yhteisiä tapahtumia AYY:n muiden musiikkiyhdistysten kanssa. Eräs vastaajista ehdotti lisäksi pienenmuotoisen leirin järjestämistä syyskaudella uusien soittajien integroimiseksi paremmin orkesteriin jo syksyllä, eikä vasta kevätkiertueella.

Kysymyksessä 26 pyydettiin arvioimaan PO:n taloudellisen panostuksen suuruutta lueteltuihin asioihin. Kuten kuvioista 13 nähdään, jokaisessa kohdassa suuri tai jopa erittäin suuri osa vastaajista on valinnut vastausvaihtoehdon "En osaa sanoa". Pari heistä oli kertonutkin muualla kyselyssä, että väitteisiin oli vaikea ottaa kantaa, koska ei tiennyt orkesterin rahankäytöstä tai tulonlähteistä juurikaan mitään. Kysymyksellä en itse asiassa niinkään hakenut objektiivista, vaan subjektiivista näkemystä orkesterin rahankäytöstä – olisin toivonut soittajien kertovan, mihin orkesterin juuri heidän mielestään olisi hyvä panostaa enemmän taloudellisesti riippumatta siitä, mitä he orkesterin rahankäytöstä tiesivät. Kysymys olisi siis kannattanut muotoilla jotenkin toisin; sopivaa esitysmuotoa olisi voinut pohtia esimerkiksi muutaman rivisoittajan kanssa, jotka eivät ole olleet mukana johtokunnassa. Eniten oli otettu kantaa sellaisiin suoraan soittajille näkyviin asioihin, joista aiheutuvia kuluja orkesterilaiset osaavat arvioida parhaiten tuntematta PO:n taloutta, eli kiertueeseen sekä karonkan ja saunailtojen tarjoiluihin liittyviin menoihin.

Kuvion 13 perusteella taloudelliseen panostukseen kantaa ottaneet olivat pääosin tyytyväisiä PO:n rahankäyttöön. 28 % kaikista vastaajista oli sitä mieltä, että PO käyttää liian vähän rahaa konserttien mainostamiseen, ja äänitysten tekemisen suhteen tätä mieltä oli 31 % vastaajista. Myös tämä tulos viittaa mielestäni siihen, että esiintyminen sekä yleisön saaminen konsertteihin on useille soittajille tärkeää. Annetusta listasta puuttuvaksi panostuksen kohteeksi kolme vastaajista mainitsi nuottitelineet.

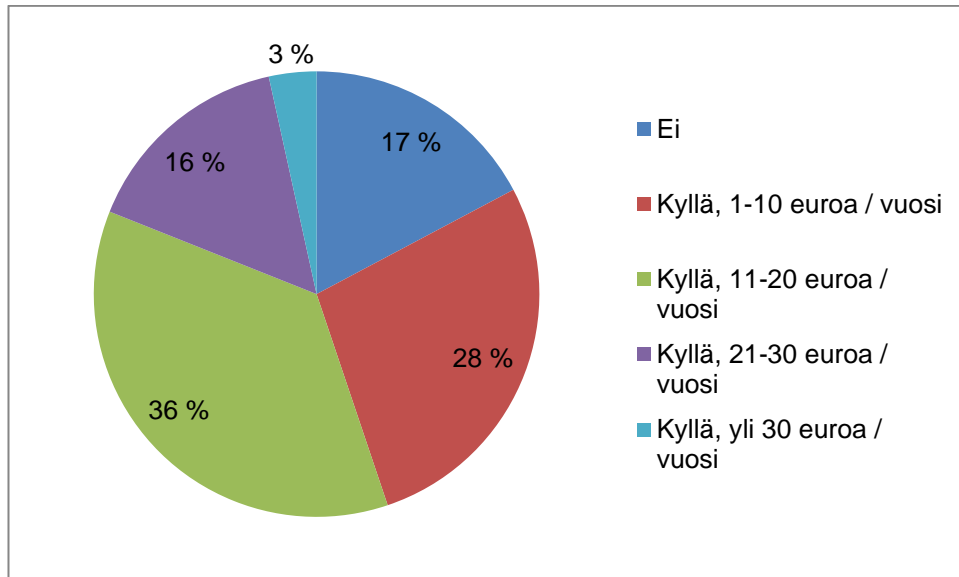

Kuvio 13. Vastaukset kysymykseen ”Arvioi PO:n taloudellisen panostuksen suuruutta seuraaviin asioihin.” (N = 58).

Lomakkeella kysyttiin myös, mihin soittajat toivoisivat orkesterin ensisijaisesti panostavan enemmän taloudellisesti. Tähän kysymykseen vastasi 26 henkilöä. Useimmin vastauksissa esiintyvät kohteet olivat nuottitelineiden uusiminen, uuden äänitteen tekeminen, nuottimateriaali erityisesti uuden musiikin ja ”kevyemmän ohjelmiston” osalta sekä toive päästä harjoittelemaan akustisesti parempiin tiloihin edes pari kertaa kauden aikana, jota jossain muodossa toivoi neljä vastaajista. Lisäksi vastauksissa toivottiin panostusta muun muassa illanviettojen tarjoiluihin ja virvokkeisiin, kiertueisiin ja kiertuemaksun alentamiseen, tulojen hankintaan sekä konserttisalien vuokriin.

Eräs orkesterilaisista totesi vastauksessaan, että kehityskohteita ja uusia menoeriä on helppo keksiä; vaikeampi sen sijaan on keksiä, mistä saataisiin niiden toteuttamiseen tarvittavat tulot. Tämä vastaaja ehdotti esimerkiksi pienen lukukausimaksun keräämistä

opintonsa jo valmiiksi saaneilta soittajilta. Soittajien halukkuutta maksaa PO:hon kuulumisesta jäsenmaksua kysyttiin lomakkeen kysymyksessä 27. Kuviosta 14 havaitaan, että 83 % olisi valmis maksamaan PO:n kuulumisesta ainakin nimellistä jäsenmaksua. Summat ovat toki pieniä, mutta toisaalta isossa orkesterissa niissä kertyisi harrastajaorkesterille lisätuloa, jolla saataisiin jo jotakin aikaan.

Kuvio 14. Vastaajien suhtautuminen jäsenmaksun maksamiseen PO:ssa.

Yksi vastaajista totesi, että vaikka hän itse olisikin valmis tähän, saattaisi jäsenmaksun vaatiminen olla orkesterille kokonaisuudessaan haitallista. Vastaajista kymmenen ilmoittikin, ettei ollut valmis maksamaan PO:hon kuulumisesta, mutta odotusteni vastaisesti heistä ainoastaan neljä oli opiskelijoita. Sen sijaan yhdeksän heistä kuului tai oli jossain vaiheessa PO-uraansa kuulunut johtokuntaan tai hallitukseen. Tämä voi mielestäni osaltaan selittää haluttomuutta maksaa jäsenmaksua, sillä johtokunta-aktiivit tekevät vapaa-ajallaan paljon työtä PO:n eteen, eikä osallistumismaksun maksaminen heidän työpanoksensa lisäksi välttämättä tunnu kohtuulliselta. Tähän ajatukseen voin itsekin samaistua ainakin jossain määrin.

5.1.5 Kehitysehdotukset

Kysymykset 37–40 olivat avoimia kysymyksiä, joissa soittajat saivat kertoa näkemyksensä siitä, miten PO:n toimintaa pitäisi kehittää ja miten PO:ta voisi markkinoida entistä paremmin toisaalta uusille soittajille ja toisaalta yleisölle. Olin ennen kyselyn toteut-

tamista hieman epävarma siitä, jaksaisivatko ihmiset vastata tällaisiin avoimiin kysymyksiin. Yllätyin kuitenkin myönteisesti: toimintaa koskevia kehitysehdotuksia antoi 29 vastaajaa, uusille soittajille markkinointia koskevia ehdotuksia 34 henkilöä, ja yleisömarkkinointiin ideoita esitti 38 orkesterilaista. Alla on esitetty kooste vastauksissa esille tulleista asioista.

Orkesterin toiminnan kehittämiseen liittyvät ehdotukset koskivat lähes kaikkia toiminnan osa-alueita: hallintoa, ohjelmistoa ja konsertteja, harjoittelemista sekä ilmapiiriä ja sosiaalista toimintaa. Hallinnon osalta toivottiin entistä aktiivisempaa viestintää sekä soittajien että mahdollisen konserttiyleisön suuntaan. Johtokunnan toivottiin tiedottavan erityisesti konserttipäivämääristä mahdollisimman aikaisin sekä lisäämällä avoimuutta suunnitteluvaiheessa esimerkiksi lähettämällä kokouksista tehdyt muistiinpanot suoraan orkesterilaisille. Myös soittajien sitouttamisessa, tehtävien organisoinnissa ja tulo- rakenteessa oli joidenkin vastaajien mielestä kehitettävää.

Vastanneet ehdottivat poikkeamista vuosittaisesta ohjelmarungosta ainakin ajoittain esimerkiksi järjestämällä teemakonsertteja, yhteisprojekteja kuorojen kanssa, joulumusiikkia sisältäviä joulukonsertteja tai enemmän Waputtimen kaltaisia ”kevyitä” konsertteja. Ohjelmiston tulisi erään ehdotuksen mukaan sisältää aina jotakin suhteellisen helppoa ja palkitsevaa, jotta uudet soittajat eivät pelästyisi. Myös ohjelmiston mielekkyyteen yleisön kannalta tulisi kiinnittää vielä enemmän huomiota. Useampi vastaajista toivoi stemmaharjoitusten lisäämistä ja stemmojen hallinnan aikaistumista. Harjoitusten alkaminen ajallaan ja mahdollisuus treenata akustisesti paremmassa tilassa mainittiin myös asioina, joita orkesteri voisi kehittää.

Huolimatta siitä, että orkesterin ilmapiiri koettiin kyselyssä erittäinkin hyväksi, jotkin kehitysehdotukset kohdistuivat siihen. Osa vastaajista oli huolissaan erityisesti uusien soittajien viihtymisestä ja mukana pysymisestä sekä ”kuppikuntien” muodostumisesta esimerkiksi eri sektioiden välille. Hyvän ilmapiirin säilyttäminen, ihmisten tutustuttaminen toisiinsa sekä kaikkien huomioiminen olivat vastaajille tärkeitä asioita. Lisäksi kaivattiin enemmän virkistystoimintaa sekä soittajien kannustamista tapahtumiin ja johtokuntaan osallistumiseen.

Useimmat yleisömarkkinointiin liittyvät ehdotukset koskivat mainontaa ja viestintää. Erityisen tärkeänä pidettiin soittajien omaa aktiivisuutta markkinoinnissa ja lipunmyynnissä. Facebookissa oleviin tapahtumakuvauksiin ja siellä tehtävään markkinointiin

ehdotettiin lisäpanostusta, jonka voisi toteuttaa nimeämällä erityisen markkinointi- tai jopa Facebook-vastuuhenkilön. Markkinoinnissa voitaisiin vastanneiden mukaan hyödyntää myös lehtimainontaa, kattavampaa julistemainontaa, erilaisia sähköpostilistoja, alumniverkostoja. Paikallislehdille ja -radiokanaville voisi tarjota juttuja aktiivisemmin, ja lisäksi konsertteja voisi markkinoida suoraan yrityksille. Kiertuepaikkakuntien osalta vastaajat korostivat paikallisten yhteistyökumppanien merkitystä. Lippujen arpominen konsertteihin, flashmobit kadulla tai metrossa sekä teekkariuden selvempi esilletuominen kuuluivat myös vastanneiden ehdottamiin markkinointikeinoihin. Osa vastaajista puolestaan keskittyisi musiikilliseen puoleen ja houkuttelisi yleisöä konsertteihin soittamalla tunnettuja tai ”humoristisia” teoksia, tekemällä yhteistyötä nimekkäiden solistien, kapellimestarin tai kuorojen kanssa tai järjestämällä lisäksi pienempiä tapahtumia, kuten brunssikonsertteja jossakin kahvilassa.

Kysymyksessä 39 vastaajilla oli mahdollisuus ehdottaa tapoja markkinoida PO:ta uusille soittajille. Muutama vastaajista oli sitä mieltä, että soittajat löytävät PO:hon tarpeeksi hyvin nykyisinkin. Useampi vastanneista ehdotti PO:n mainostamista musiikkiopistoissa sieltä pois lähteville, korkeakouluikäisille opiskelijoille. Myös erilaisten tempausten järjestäminen, esiintyminen (Aalto-yliopiston) ylioppilaskunnan tapahtumissa esimerkiksi pienyhtyeiden voimin tai avoimen saunaillan järjestäminen voisivat houkutella uusia soittajia orkesteriin. Viestintä AYY:n eri jakelukanavien kautta ja eri yliopistoissa sekä sosiaalisessa mediassa saisi joidenkin vastanneiden mielestä olla tehokkaampaa. Myös nykyistä informatiivisempien kotisivujen ja soittajien itse tekemän markkinoinnin merkitys tuli esille vastauksissa.

Kysymyslomakkeen viimeisessä kohdassa oli kysymys ”Mitä muuta haluaisit sanoa?”. Vastanneista moni toivotti onnea opinnäytetyön tekemiseen ja oli iloinen päästyään vastaamaan tällaiseen kyselyyn. Osa vastaajista halusi kertoa PO:n tärkeydestä itselleen: orkesteria kuvattiin muun muassa ”henkireiäksi kiireisen arjen keskellä” ja sanoin ”suunnilleen parasta, mitä minulle on koskaan tapahtunut”. Muutama henkilö puolestaan nosti esille vielä kehityskohteita, joita olivat uusien soittajien sitouttaminen, aktiivien löytäminen, avoimuuden lisääminen ja orkesterin ”yhteisen innon” vahvistaminen.

5.2 Entisten jäsenten vastaukset

Entisille jäsenille suunnattuun kyselyyn vastasi PO-uransa lopettaneista kuusi naista ja yksi mies. Yksikään vastanneista ei ollut enää opiskelija, ja heistä yksi oli suorittanut

alemman korkeakoulututkinnon, viisi ylemmän korkeakoulututkinnon ja yksi jatkotutkinnon. Vastajat olivat iältään vähintään 25-vuotiaita ja liittyneet orkesteriin vuosina 1989–2007. He olivat soittaneet aikanaan soittaneet PO:ssa 5–14 vuotta, keskimäärin 9,6 vuotta. Vastanneille PO on siis ollut pitkäaikainen harrastus, mikä varmasti selittää osaltaan, miksi juuri he halusivat ja ehtivät vastata kyselyyni.

Neljä vastaajista kertoi lopettamisen syyksi muuton toiselle paikkakunnalle tai ulkomaille ja kaksi lasten saamisen. Näistä kuudesta yksi ilmoitti soittavansa Hyvinkään salonkiorkesterissa ja yksi vaihtelevissa kokoonpanoissa, muut neljä eivät soittaneet missään orkesterissa. Yksi vastaajista kertoi lopettaneensa PO:ssa nimenomaan siirtyäkseen toiseen orkesteriin, Helsinginkadun Filharmonikkoihin. Tämä vastaaja totesi, että PO alkoi tuntua liikaa opiskelijaorkesterilta ja etteivät perinteiset tapahtumat jaksaneet enää kiinnostaa ei-teekkaria vuodesta toiseen. Kyselyyn vastanneiden syyt lopettaa PO:ssa ovat mielestäni ns. luonnollisia syitä lopettaa opiskelijaorkesterissa: valmistuminen, sitä mahdollisesti seuraava muutto pois opiskelupaikkakunnalta sekä perheellisyksen saaminen. Orkesterin toiminnan kehittämisen kannalta olisikin kiinnostavaa tavoittaa sellaiset entiset soittajat, jotka ovat lopettaneet PO:ssa esimerkiksi sen takia, etteivät ole viihtyneet orkesterissa tai kokeneet ohjelmistoa tai toimintaa mielekkääksi. Tämän opinnäytetyön puitteissa niin kattavaa tutkimusta ei kuitenkaan ollut mahdollista toteuttaa.

Lomakkeen kohdassa 36 kysyttiin PO:n entisiltä jäseniltä, onko heille tarjolla mielekästä musiikkiharrastustoimintaa ja millaista toimintaa he kaipaaisivat. Tämän kysymyksen kohdalla vastaajien näkemykset poikkesivat toisistaan jonkin verran. Yksi vastaajista oli sitä mieltä, ettei hänen kaipaamansa orkesteri-, pienyhtye- ja lauluyhtye-toimintaa ole tarjolla; eräs taas totesi, että toimintaa olisi tarjolla, mutta aika ei riitä harrastamiseen. Vapaa-ajan vähäisyyteen viittasi myös kaksi muuta vastanneista, jotka kuitenkin kaipaavat orkesterissa soittamista. Heistä toinen ehdotti ”workshop + konsertti”-muotoista orkesteritoimintaa. Loput kaksi kysymykseen vastanneista harrastivat edelleen musiikkia ja totesivat harrastustoimintaa olevan tarjolla, mutta sen löytämisen olevan oman aktiivisuuden varassa.

Pari vastanneista intoutui vastaamaan melko pitkästikin kysymykseen siitä, miten PO:n toimintaa voisi kehittää. Näiden entisten PO:laisten mielestä stemmojen harjoittelemista aiemmin voisi tukea järjestämällä stemmaharjoitukset heti kauden alkupuolella ja motivaatiota kasvattaa valvomalla harjoituksiin osallistumista sekä vähentämällä ”huk-

ka-aikaa” harjoituksissa. Tärkeää olisi pitää ohjelmisto mielekkäänä ja löytää hyviä kapellimestarikokelaita, sosiaalisen toiminnan tärkeyttä unohtamatta. Eräs vastanneista muistutti myös kunnianhimoisten hankkeiden, esimerkiksi levytysten, oopperoiden tai musiikkiteatterin merkityksestä toiminnan voimavarana: ”Amatööri voi mennä satanen lasissa ja vähän joskus vaikka reunoja kolhien. Ei haittaa.”

Markkinoinnin osalta vastanneilla oli vähemmän sanottavaa. Uusille soittajille markkinoinnin kannalta tärkeää olisi pitää orkesterin internet-sivut ajan tasalla, ilmoittaa ohjelmistosta heti, kun se on selvillä sekä ottaa uudet joukkoon mukaan vielä nopeammin. Yleisön saamiseksi konsertteihin olisi hyvä valita kuulijoiden kannalta mielekästä ohjelmistoa, kannustaa soittajia hankkimaan yleisöä sekä järjestää tempauksia.

6 Yhteenveto ja pohdinta

Tuloksissa korostui vastaajien halu ylläpitää soittotaitoaan ja päästä tekemään musiikkia monipuolisesti. Eniten vastanneiden päätöksiin liittyä ja jäädä orkesteriin vaikutti soittotaidon ylläpitämisen lisäksi orkesterin ilmapiiri, jota pidettiin hyvänä. Useimmille vastaajille oli myös tärkeää päästä esiintymään, ja esiintymishalun vaikutus oli suurempi orkesteriin jäämisen kuin liittymisen osalta. Selvästi tärkein yksittäinen tekijä olla mukana orkesterin toiminnassa oli musiikki. Tämän ei oikeastaan pitäisi olla yllättävää, mutta miksi se minulle oli? Tietenkin odotin musiikin olevan tärkeä tekijä, mutta ajattelin useamman vastaajista mainitsevan myös orkesterisoiton sosiaalisen puolen – ehkä osittain myös Hietalan (2009) tutkimuksessaan saamien tulosten takia. Mahdollisia selityksiä tälle erolle pohdittiin jo luvussa 5.1.3, mutta ajatus sai minut miettimään uudelleen myös suhtautumistani orkesteriharrastukseeni.

Muistan, että musiikki oli myös minulle tärkein yksittäinen syy harrastamiseen omina alkuaikoinani PO:ssa. Tutustuttuani ihmisiin ja lähdettyäni mukaan johtokuntaan muiden tekijöiden merkitys kasvoi. Luulen, että asiaan vaikuttaa myös se, että aloitin musiikin ammattiopinnot. Silloinhan minulla oli mahdollisuuksia tehdä musiikkia muuallakin, joten ilmapiiri ja yhteisö olivat ehkä entistä tärkeämpiä syitä jatkaa orkesterissa. Kuitenkin muistellessani opiskeluaikaani totesin, että suuri osa hienoimmista orkesterikokemuksistani – myös musiikillisesti – on PO:sta. Ehkä joskus käy niin, että kiireen ja suorittamisen keskellä se olennainen, musiikin tekemisen ilo, unohtuu. Siinä asiassa me ammattilaiset voimme varmasti oppia jotakin harrastajilta.

Vastaajat olivat tyytyväisiä orkesterin toimintaan, joskin orkesterin toivottiin järjestävän enemmän konsertteja ja muita musiikkiin liittyviä tapahtumia. Itse vuosia johtokunnassa toimineena tiedän, että suuri osa johtokuntalaisten ajasta menee muuhun kuin itse musiikillisen toiminnan suunnitteluun; orkesteritoiminnan käytännön pyörittäminen vapaaehtois pohjalta on jo saavutus sinänsä. Käytännön asioita järjestellessä ei myöskään välttämättä tule aina ajatelleeksi, mitä kaikkea muuta orkesteri vielä voisi tehdä. Yksi tämän opinnäytetyön tarkoituksista olikin saada selville, millaisia ideoita ja tapahtumatoiveita soittajilla on, missä mielestäni onnistuin hyvin. Jatkossa PO:ssa varmasti yrittäänkin kiinnittää vielä enemmän huomiota nimenomaan monipuolisen musiikillisen toiminnan suunnitteluun.

Orkesteritoiminnan lisäksi kaivattiin erityisesti pienyhteytoimintaa ja kamarimusiikin soittamista. Tähän PO:ssa on jonkinlainen mahdollisuus, sillä orkesterin piirissä toimii pienyhteytoimintaa, jotka myös esiintyvät säännöllisesti. Kamarimusiikkiryhmien muodostaminen on kuitenkin perinteisesti ollut pitkälti soittajien oman aloitteellisuuden varassa, joten ehkä PO voisi jatkossa auttaa pienyhteytoiminnasta kiinnostuneita soittajia löytämään toisensa helpommin esimerkiksi kokoamalla listan tällaisista soittajista ja ehdottamalla mahdollisia kokoonpanoja. Tuttujen soittokavereiden kanssa musisointi on varmasti monille helpoin vaihtoehto, mutta kyselyyn tulleet vastaukset saivat minut myös pohtimaan, missä muualla harrastaja ylipäänsä pääsee soittamaan kamarimusiikkia kuin harrastajaorkestereiden oheistoimintana. Vasta mietittyäni jonkin aikaa muistin kuulleen Suomen Kamarimusiikkiseurasta, jolla on kotisivujensa mukaan noin 50 jäsentä. Seura järjestää kuukausittain klubi-iltoja, mutta mielestäni kotisivuilla oli todella vähän tietoa seuran toiminnasta. (Suomen Kamarimusiikkiseura 2013). En myöskään muista seuran markkinoineen toimintaansa missään, joten on mahdollista, ettei se ole kovin tunnettu PO:laisten joukossa. Kyselyn tulosten perusteella pienyhteytoiminnalla olisi kuitenkin harrastajien keskuudessa selvästi kysyntää.

Kaiken kaikkiaan vastauksista heijastui mielestäni PO:n suuri merkitys vastaajille ja vastanneiden suuri into tehdä musiikkia. Tästä kertovat mielestäni erityisesti kehitysehdotusten ja muiden toimintaan liittyvien ideoiden määrä ja monipuolisuus. Orkesteriharrastus on vastanneille niin tärkeä, että he haluavat antaa aikaansa sen kehittämiseen. Lisäksi moni kiitti kyselyn järjestämisestä, joten uskon, että ainakin pienimuotoisempien kehityskyselyjen tekeminen amatööriorkestereissa säännöllisin väliajoin olisi mielekästä niin soittajien kuin toiminnan järjestäjien kannalta.

Kyselyn perusteella useilla PO:ssa soittavilla olisi intoa harrastaa enemmänkin, jos heidän kaipaamaansa toimintaa olisi tarjolla – joskin moni kyselyyn vastanneista oli ainakin jokseenkin samaa mieltä siitä, että opiskelijoille toimintaa on olemassa riittävästi. Keskeinen haaste harrastustoiminnan järjestämisessä on rahoituksen järjestäminen. Kuten Haapaniemi (2003, 32) toteaa, valtio ei ainakaan toistaiseksi ole tukenut harrastajaorkesterien toimintaa, vaikka se rahoittaakin musiikkiopistojen ja ammattiorkesterien toimintaa. Jotta musiikkiopistoihin sijoitetut varat hyödyttäisivät oppilaita mahdollisimman paljon ja Opetushallituksen (2002, 6) suunnitelmaan kuuluva tavoite elinikäisestä harrastamisesta toteutuisi, voisi valtio ehkä harkita myös aikuisten soiton harrastamisen tukemista. Paljon voidaan tehdä vapaaehtoisvoimin, mutta esimerkiksi tilakustannukset ovat varsinkin pääkaupunkiseudulla suuria. Työssäkävien aikuisten voi ehkä odottaakin maksavan itse harrastamisestaan, mihin ainakin pienessä mittakaavassa suurin osa kyselyyn vastanneista oli valmis, mutta esimerkiksi kaikille korkeakouluopiskelijoille tämä ei ole taloudellisesti mahdollista. Voisiko nimenomaan opiskelijaorkestereita tai opiskelijoille suunnattua muuta musiikkiharrastustoimintaa siis tukea enemmän valtion, kuntien tai rahastojen toimesta? Opiskelijat saavat alennettuja lippuja konsertteihin, mutta konsertissa käyminen ei korvaa mahdollisuutta tehdä itse musiikkia.

Kyselyyn tulleita vastauksia lukiessani mieleeni jäi erityisesti yhden vastaajista mielipide musiikin harrastamisesta:

Musiikin opiskelun ei pidä olla liian vakavaa, mutta tietty tavoitteellisuus ja mahdollisuus päästä toisinaan esiintymään motivoivat.

Mielestäni vastauksessa tulee esille se, mikä minulta musiikkipedagogina tuntuu joskus hieman unohtuvan: harrastamisen hauskuuden kannalta ei välttämättä ole oleellista soittaa niin helppoa ohjelmistoa, että varmasti osaa, vaan tärkeämpää on se, millaisessa ilmapiirissä ja millaisella asenteella haasteet kohdataan. Ammattiopintojen aikana on välillä joutunut soittamaan liian lyhyellä harjoitusajalla kappaleita, jotka ovat vaikeus- tasoiltaan olleet omien taitojen ylärajoilla. Ammattiopiskelijan ja -muusikon on kuitenkin lähtökohtaisesti onnistuttava, joten tällaiset tilanteet ovat helposti stressaavia. Ei kuitenkaan pidä unohtaa, että harrastajille haastava ohjelmisto voi olla ilo, jos se tarjoaa mahdollisuuden kehittyä ja jos keskipisteessä on soittamisen riemu, eivät suorituspainat.

Opinnäytetyöprosessi onnistui mielestäni kokonaisuudessaan hyvin. Työn tekeminen oli mielenkiintoista, ja uskon saaneeni paljon PO:n kannalta hyödyllistä tietoa, jota voi-

vat soveltaa muutkin toimintakentän tahot. Aina löytyy toki asioita, jotka olisi voinut tehdä vielä paremmin: kysymyslomaketta olisi esimerkiksi voinut testata laajemmin, ja olisin ehkä halunnut kysyä tarkemmin esiintymisten ja yleisön merkityksestä. Olisi myös voinut olla hyvä lisätä konserttikiertue erillisenä tekijänä useisiin kyselyissä esiintyneisiin listoihin sekä pyytää vastaajia arvioimaan tyytyväisyyttään PO:n toimintaan esimerkiksi asteikolla 1-5. Ammatillisen kasvuni kannalta tärkeintä oli mielestäni havaita, miten joissakin asioissa voi olla niin kiinni omissa lähtökohdissaan, ettei edes huomaa; tällaisia asioita olivat esimerkiksi yllätykseni vastaajien aiemman sinfoniaorkesterikokemuksen vähäisyydestä tai aiemmin mainitsemani musiikillisten tekijöiden odottaamani suurempi merkitys. Työn aikana sain lisäksi paljon ideoita siitä, millaista toimintaa haluaisin olla järjestämässä harrastajille ja mitä siinä kannattaisi ottaa huomioon. Harrastajilla on paljon intoa ja ideoita – miksei siis kysyttäisi suoraan heiltä, mitä he haluaisivat tehdä?

Polyteknikkojen Orkesterin (2013) kotisivuilla olevissa ”PO:n aakkosissa” ammatti- ja amatöörimuusikko on määritelty näin:

AMMATTILAINEN

Tässä ammattilaisuusikko. Heitä on erityisen vaikea saada aloittamaan soitto-tehtävää.

AMATÖÖRI

Tässä amatöörimuusikko. Heitä on mahdoton saada lopettamaan soitto-tehtävää, sillä he toteuttavat sanan alkuperäistä ideaa: amateur, rakastaja.

En tiedä, onko ammattimuusikkoa vaikea saada ”aloittamaan soitto-tehtävää”. Sen sijaan kyselyn tulokset vahvistivat uskoani siihen, että harrastajia, musiikin rakastajia, on sittenkin onneksi joskus jopa vaikea saada lopettamaan.

Lähteet

Cavitt, M.E. 2005. Factors Influencing Participation in Community Bands. *Journal of Band Research* 41(1), 42–88.

Ekdahl, K. 2013. Puhallinorkesteriharrastuksen anti. Tapaustutkimus Ykspihlajan Työväen Soittajista. Pro gradu -tutkielma. Oulu: Oulun Yliopisto, musiikkikasvatuksen koulutus.

Flink, S. & Aarrevaara, H. (toim.) 1997. Polyteknikkojen Orkesteri 75. Espoo: Polyteknikkojen Orkesterin Seniorit ry.

Haapaniemi, J. 2003. Amatöörien puuhastelua. Suomen musiikkielämässä on harrastajasoittajan kokoinen aukko. *Rondo* 41(10), 30–32.

Helsinginkadun Filharmonikot 2013. Helsinginkadun Filharmonikoiden kotisivut: www.helsinginkadunfilharmonikot.net (luettu 9.9.2013).

Hietala, A. 2009. Harrastajaorkesterissa soittamisen lumo – Ylioppilaskunnan Soittajissa soittavien kokemuksia harrastuksestaan. Tutkielma. Helsinki: Sibelius-Akatemia, musiikkikasvatuksen koulutusohjelma.

Jyväskylän yliopiston sinfoniaorkesteri 2013. Jyväskylän yliopiston sinfoniaorkesterin kotisivut: www.sinfis.net (luettu 9.9.2013).

Kauniaisten orkesteri 2013. Kauniaisten orkesterin kotisivut: www.kauniaistenorkesteri.fi (luettu 9.9.2013).

King, T.C. 2009. Factors Influencing Adults' Participation in Community Bands of Central Ohio. Master's Thesis. The Ohio State University, Graduate Program in Music Education.

Kirkkonummen kamariorkesteri 2013. Kirkkonummen kamariorkesterin kotisivu: <http://www.knko.fi/> (luettu 31.10.2013).

Kuusisaari, H. 2005. Sinfoniaa teekkarivoimin. *Rondo* 43(4), 43.

Länne, M. 2013. "Jos yksi on pois, niin se on kuin ontuva pyörä" – Yhteisöllisyys harrastajasoittokunnissa. Maisterintutkielma. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Musiikin laitos.

Lappalainen, A.-M. 2011. "OLEN YLPEÄ PUHALLINORKKATAUSTASTANI". Rantasalmen puhallinorkesteri 1979–2009. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Musiikin laitos.

Opetushallitus 2002. Taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän perusteet 2002. Helsinki: Opetushallitus. Saatavilla http://www.oph.fi/download/123013_musiik_tait_ops_2002.pdf (luettu 4.9.2013).

Pietilä, R. 2005. Aikuinen harrastaa rakkaudesta musiikkiin. *Rondo* 43(4), 38–41.

Polyteknikkojen Orkesteri 2013. Polyteknikkojen Orkesterin kotisivut: www.polyteknikkojenorkesteri.fi (luettu 4.9.2013).

Sateila, M. 2010. ”Melko onnellinen puhallinorkesteri” – Tapaustutkimus Jyväskylän yliopiston puhallinorkesterista. Pro gradu -tutkielma. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto, Musiikin laitos.

Suomen Kamarimusiikkiseura 2013. Suomen Kamarimusiikkiseuran kotisivut: www.kamarimusiikkiseura.fi (luettu 9.11.2013).

Tampereen akateeminen sinfoniaorkesteri 2013. Tampereen akateeminen sinfoniaorkesterin kotisivut: www.taso.fi (luettu 9.9.2013).

Teosto 2013. Tekijänoikeus. Teoston kotisivut: <http://www.teosto.fi/teosto/artikkelit/tekijanoikeus> (luettu 12.10.2013).

Ylinen, P. 2008. Musiikkioppilaitokset harrastajaksi kasvamisen näyttämönä. Pro gradu -tutkielma. Helsinki: Helsingin yliopisto, Soveltavan kasvatustieteen laitos.

Ylioppilaskunnan Soittajat 2013. Ylioppilaskunnan Soittajien kotisivut: www.ys.fi (luettu 9.9.2013).

Tutkimuksessa käytetty kysymyslomake

Kysely PO:laisille

Tämä kysely on osa opinnäytetyötäni Metropolian musiikin koulutusohjelmassa, ja sen tuloksia tullaan hyödyntämään PO:n toiminnan kehittämiseksi. Vastaukset käsitellään luottamuksellisesti ja julkaistaan siten, ettei yksittäistä vastaajaa voi tunnistaa. Jos haluat lisätietoja kyselystä tai tulosten käsittelystä, voit laittaa minulle sähköpostia osoitteeseen XXXXX. Suuret kiitokset ajastasi ja vaivannäöstäsi!

*Pakollinen

1. Sukupuoli

Merkitse vain yksi soikio.

- Nainen
 Mies

2. Ikä

Merkitse vain yksi soikio.

- 17-20
 21-24
 25-29
 30-34
 35-40
 40+

3. Oletko opiskelija?

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä
 Ei

4. Ylin suorittamasi koulutusaste

Merkitse vain yksi soikio.

- Peruskoulu
 Ylioppilas
 Ammatillinen perustutkinto
 Alempi korkeakoulututkinto
 Ylempi korkeakoulututkinto
 Jatkotutkinto (tohtori- tai lisensiaatintutkinto)
 Muu

5. PO:hon liittymisvuosi

6. **Soitatko PO:ssa syyskaudella 2013? ***

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä
 Ei, pidän syyskauden taukoa
 Ei, en enää ole mukana orkesterissa *Siirry kysymykseen 33.*

7. **Soitin / soittimet, joita olet soittanut PO:ssa**

Jos et halua yksilöityä soittimesi perusteella, voit vastata esimerkiksi jouset/puut/vasket/muu.

8. **Kuinka monta vuotta olet yhteensä soittanut sitä soitinta, jota soitat tällä hetkellä PO:ssa?**

9. **Muut kuin PO:ssa soittamasi soittimet**

10. **Oletko suorittamassa tai suorittanut ammatillisen tutkinnon musiikin alalta?**

Jos tutkintosi on kesken, valitse se tutkinto, jota olet parhaillaan suorittamassa.

Merkitse vain yksi soikio.

- Ei, enkä ole saanut opetusta soittamaani soittimeen
 Ei, mutta käyn / olen käynyt soittotunneilla
 Kyllä, musiikkialan perustutkinnon (2. aste)
 Kyllä, musiikkialan korkeakoulututkinnon

11. **Montako vuotta olit soittanut sinfoniaorkesterissa ennen PO:hon liittymistäsi?**

Sinfoniaorkesterilla tarkoitetaan tässä mitä tahansa sinfoniaorkesteria, myös musiikkioppilaitosten piirissä toimivia.

Merkitse vain yksi soikio.

- 0
 1-2
 3-5
 6-10
 10+

12. **Käytkö tällä hetkellä säännöllisesti jossakin muussa orkesterissa kuin PO:ssa?**

Käsitettä orkesteri voi tässä tulkita melko laajasti - jos itse koet soittavasi jossakin muussa orkesterissa, niin vastaa kyllä.

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä
 Ei

16. Mistä seuraavista harrastajaorkestereista olet kuullut?

Merkitse vain yksi soikio riviä kohden.

	En ole kuullut	Olen kuullut	Olen kuullut, mutta en tiennyt, että on harrastajaorkesteri
Ylioppilaskunnan Soittajat	☐	☐	☐
Helsinginkadun Filharmonikot	☐	☐	☐
Kauniaisten orkesteri	☐	☐	☐
Kirkkonummen kamariorkesteri	☐	☐	☐

17. Millaista musiikkiharrastustoimintaa kaipaisit PO:n lisäksi tai PO:n jälkeen?

18. Kuinka paljon seuraavat tekijät vaikuttivat päätökseesi LIITTYÄ orkesteriin?

Merkitse vain yksi soikio riviä kohden.

	Ei ennakkokäsitystä	Ei vaikutusta	Vaikutti hieman	Vaikutti jonkin verran	Vaikutti paljon	Vaikutti erittäin paljon
harjoituspaikan sijainti	☐	☐	☐	☐	☐	☐
harjoitusten ajankohta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
ei koesoittoa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
teekkariorkesteri	☐	☐	☐	☐	☐	☐
kavereita orkesterissa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
uusien ihmisten tapaaminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
ilmapiiri	☐	☐	☐	☐	☐	☐
oman soittotaidon ylläpitäminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
oman soittotaidon kehittäminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
tarve ilmaista itseään musiikillisesti	☐	☐	☐	☐	☐	☐
halu päästä esiintymään	☐	☐	☐	☐	☐	☐
orkesterin soittama ohjelmisto	☐	☐	☐	☐	☐	☐
orkesterin taso	☐	☐	☐	☐	☐	☐
kapellimestari	☐	☐	☐	☐	☐	☐
orkesterin järjestämät tapahtumat (muut kuin harjoitukset ja konsertit)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

19. Puuttuiko listasta jokin tärkeä tekijä, mikä?

20. **Kuinka paljon seuraavat tekijät vaikuttivat päätökseesi JÄÄDÄ orkesteriin?**

Merkitse vain yksi soikio riviä kohden.

	Ei vaikutusta	Vaikutti hieman	Vaikutti jonkin verran	Vaikutti paljon	Vaikutti erittäin paljon	En osaa sanoa
harjoituspaikan sijainti	☐	☐	☐	☐	☐	☐
harjoitusten ajankohta	☐	☐	☐	☐	☐	☐
ei koesoittoa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
teekkariorkesteri	☐	☐	☐	☐	☐	☐
kavereita orkesterissa	☐	☐	☐	☐	☐	☐
uusien ihmisten tapaaminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
ilmapiiri	☐	☐	☐	☐	☐	☐
oman soittotaidon ylläpitäminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
oman soittotaidon kehittäminen	☐	☐	☐	☐	☐	☐
tarve ilmaista itseään musiikillisesti	☐	☐	☐	☐	☐	☐
halu päästä esiintymään	☐	☐	☐	☐	☐	☐
orkesterin soittama ohjelmisto	☐	☐	☐	☐	☐	☐
orkesterin taso	☐	☐	☐	☐	☐	☐
kapellimestarin persoonallisuus	☐	☐	☐	☐	☐	☐
kapellimestarin ammattitaito	☐	☐	☐	☐	☐	☐
orkesterin järjestämät tapahtumat (muut kuin harjoitukset ja konsertit)	☐	☐	☐	☐	☐	☐

21. **Puuttuiko listasta jokin tärkeä tekijä, mikä?**

22. **Mikä on mielestäsi tärkein yksittäinen tekijä sille, että olet mukana PO:n toiminnassa?**

23. **Miten usein seuraavat väitteet vastaavat kokemuksiasi PO:ssa?**

Merkitse vain yksi soikio riviä kohden.

	Ei koskaan	Harvoin	Joskus	Usein	Aina	En osaa sanoa
PO:ssa soitetaan kappaleita, joista pidän.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
PO:ssa soitetaan liian vaikeita kappaleita.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
PO:ssa soitetaan liian helppoja kappaleita.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Haluaisin päästä vaikuttamaan ohjelmistovalintoihin enemmän.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Koen osaavani stemmani tarpeeksi hyvin.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Olen kokenut suorituspaineita kapellimestarin taholta.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Olen kokenut suorituspaineita muiden soittajien taholta.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
PO:n harjoituksissa vallitsee hyvä ilmapiiri.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
PO:ssa pääsen toteuttamaan itseäni musiikillisesti.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Minulle on tärkeää, että PO:n konserteissa on paljon yleisöä.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

24. **Mitä mieltä olet allaolevien tekijöiden määristä PO:ssa?**

Merkitse vain yksi soikio riviä kohden.

	Liian vähän	Sopivasti	Liikaa	En osaa sanoa
lukukauden aikana harjoitettavat teokset	☐	☐	☐	☐
maanantaiharjoitukset	☐	☐	☐	☐
viikonloppuharjoitukset	☐	☐	☐	☐
konsertit	☐	☐	☐	☐
saunaillat	☐	☐	☐	☐
muut tapahtumat	☐	☐	☐	☐

25. Millaisia tapahtumia toivoisit PO:n järjestävän enemmän/lisäksi?

26. Arvioi PO:n taloudellisen panostuksen suuruutta seuraaviin asioihin.

Merkitse vain yksi soikio riviä kohden.

	PO käyttää liikaa rahaa	PO käyttää sopivasti rahaa	PO käyttää liian vähän rahaa	En osaa sanoa
harjoitustilojen vuokraaminen	☐	☐	☐	☐
konserttitalojen vuokraaminen	☐	☐	☐	☐
konserttien mainostaminen	☐	☐	☐	☐
nuottimateriaalin hankinta orkesterille	☐	☐	☐	☐
nuottimateriaalin hankinta pienyhtyeille	☐	☐	☐	☐
vierailevien kapellimestarien hankkiminen	☐	☐	☐	☐
tilausteosten hankkiminen	☐	☐	☐	☐
äänitysten tekeminen	☐	☐	☐	☐
kiertuemaksun pitäminen alhaisena	☐	☐	☐	☐
kiertueen matka- ja majoituskulut	☐	☐	☐	☐
karonkan tarjoilut	☐	☐	☐	☐
saunailtojen tarjoilut	☐	☐	☐	☐
muiden tapahtumien järjestäminen	☐	☐	☐	☐

27. Puuttuiko ylläolevasta listasta joku kohde, johon toivoisit orkesterin panostavan taloudellisesti enemmän? Mikä?

28. **Mihin toivoisit orkesterin ensisijaisesti panostavan enemmän taloudellisesti?**

29. **Olisitko valmis maksamaan PO:hon kuulumisesta jäsenmaksua?**

Merkitse vain yksi soikio.

- Ei
- Kyllä, 1-10 euroa / vuosi
- Kyllä, 11-20 euroa / vuosi
- Kyllä, 21-30 euroa / vuosi
- Kyllä, yli 30 euroa / vuosi

30. **Oletko ollut mukana PO:n hallituksessa tai johtokunnassa?**

Merkitse vain yksi soikio.

- Kyllä
- Ei

31. **Kuinka monta tuntia soitat PO:ssa soittamaasi soitinta viikoittain PO:n harjoitusten ulkopuolella?**

32. **Kuinka suureen osaan PO:n harjoituksista osallistut keskimäärin lukukauden aikana?**

Arvioi osuutta niistä harjoituksista, joissa sinulla oli/olisi ollut soitettavaa (koskee erityisesti puhaltajia). Jos olet ensimmäistä kautta PO:ssa, voit arvioida tulevaa osallistumistasi, tai jättää vastaamatta tähän kysymykseen.

Merkitse vain yksi soikio.

- 0-20 %
- 20-40 %
- 40-60 %
- 60-80 %
- 80-100 %

Siirry kysymykseen 37.

33. **Mitkä vuodet olit PO:ssa?**

34. Lopettamisen syyt

35. Soitatko tällä hetkellä jossakin muussa amatööriorkesterissa? Jos kyllä, niin missä?

36. Onko sinulle tarjolla mielekästä musiikkiharrastustoimintaa? Millaista toimintaa kaipaisit?

37. Miten PO:n toimintaa voisi mielestäsi kehittää?

38. Miten PO:ta voisi markkinoida paremmin uusille soittajille?

39. **Miten PO:ta voisi markkinoida paremmin yleisölle?**

40. **Mitä muuta haluaisit sanoa?**
